L.9901/1.

KONINKRIJK BELGIE.

VIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling etgeving, eerste kamer, de 19e e ember 1966 door de Minister van ociale Voorzorg verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet "tot wijziging van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders", heeft de 24e februari 1967 het volgend advies gegeven :

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de la Prévoyance sociale, le 19 décembre 1966, d'une demande d'avis sur un projet de loi "modifiant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travai leurs", a donné le 24 février 1967 l'avis suivant :

Zoals de memorie van toelichting aanstipt, heeft het voorontwerp van wet een drieledig doel :

1° het toepassingsgebied van de sociale zekerheid verruimen met dien verstande onder meer dat de Koning nog meer dan voorheen personen die niet door een arbeidsovereenkomst zijn verbonden, aan de toepassing van de sociale zekerheid zal kunnen onderwerpen ;

2° wijziging brengen in de procedure inzake invordering van de bijdragen, verschuldigd aan de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid door het invoeren van de procedure van een dwangbevel ;

3° alle artikelen van de besluitwet, op enkele na, door nieuwe teksten vervangen, dit zowel om er een logischer geheel van te maken als om de redactie ervan te verbeteren en meer eenvormig te maken. De vaststelling van nieuwe teksten is bovendien een gelegenheid om de wetgeving op tal van punten te wijzigen of om punten te regelen die in de besluitwet niet werden aangeraakt. Zoals bijvoorbeeld uit de opmerkingen bij de artikelen 4 en 10 van het voorontwerp zal blijken, gaat de memorie van toelichting die wijzigingen wel eens stilzwijgend voorbij.

+

+ +

.../...

ALGEMENE OPMERKINGEN.

I.

Het voorontwerp van wet vervangt, zoals gezegd, bijna alle artikelen van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Slechts enkele bepalingen van die besluitwet worden door het voorontwerp ongewijzigd gelaten. Het zijn enerzijds artikel 7, dat betrekking heeft op de regeling inzake arbeidsvoorziening en werkloosheid en op de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening - welke aangelegenheid onder de Minister van Tewerkstelling en Arbeid ressorteert - en dat aanleiding is geweest tot een interpretatieve wet van 14 maart 1960, en anderzijds artikel 10 dat betrekking heeft op het verbod van discriminaties bij de toekenning van bijkomende sociale voordelen en op de naleving van sommige vormen bij het invoeren van die voordelen. Deze bepalingen hebben inderdaad geen betrekking op de sociale zekerheid die in de overige artikelen wordt geregeld.

De vervanging van de bestaande artikelen van de besluitwet van 28 december 1944, met uitzondering van de zoëven genoemde bepalingen, door nieuwe teksten, waarbij herhaaldelijk de inhoud van deze laatste niet meer overeenstemt met die van de bestaande artikelen, heeft ongetwijfeld vele bezwaren, hetgeen door de auteurs van het voorontwerp zelf reeds werd ingezien. Artikel 14 van het voorontwerp geeft immers uitdrukkelijk aan de Koning de bevoegdheid, de nummering van de artikelen van de besluitwet van 28 december 1944 te wijzigen waaruit kan worden afgeleid dat de opvolging van de artikelen, zoals zij na de aanneming van het voorontwerp eruit zal zien, door de auteurs niet bevredigend wordt geacht.

.../...

Deze werkmethode maakt het niet mogelijk, de nieuwe tekst in hoofdstukken en afdelingen in te delen, waardoor de leesbaarheid van het geheel zou worden bevorderd. Anderzijds moeten wegens de beperkte plaatsruimte tal van bepalingen die beter in afzonderlijke artikelen zouden worden ondergebracht, in één artikel met vele paragrafen worden samengeperst.

Hierdoor verliest de volledige herziening van de regelen inzake sociale zekerheid waartoe het voorontwerp terecht overgaat, voor een deel haar nut. Ongetwijfeld blijft het voordeel, dat de wetgever thans de gelegenheid krijgt om de zaak nu in haar geheel te overzien, hetgeen hij bij de talrijke vorige wijzigingen van de besluitwet niet kon doen wegens de beperkte aard van die wijzigingen. Maar juist daarom ware het te betreuren dat dit nu niet direct in de beste vorm zou gebeuren, welke vorm ook de wetgever beter in staat zal stellen deze materie zelf te regelen.

Naar het de Raad van State voorkomt, zal deze herziening best kunnen gebeuren in de vorm van een nieuwe wet, waarbij gebruik wordt gemaakt van indelingen in hoofdstukken en afdelingen en waardoor de in artikel 14 van het voorontwerp in uitzicht gestelde herbewerking door de Koning overbodig wordt.

Aan het slot van dit advies stelt de Raad van State een tekst in die zin voor, waarin hij ook tal van opmerkingen betreffende de vorm heeft ingevoegd die geen nadere commentaar behoeven.

.../...

II.

Een aantal bepalingen van het ontwerp leggen aan de Regering de verplichting op alvorens een bepaalde maatregel bij koninklijk besluit te nemen, het advies van de Nationale Arbeidsraad in te winnen.

Dienaangaande kan worden opgemerkt dat de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid onderworpen is aan de wet van 25 april 1963 betreffende het z.g. paritair beheer ingevolge het koninklijk besluit van 24 juni 1964. De toepassing van deze wet heeft tot gevolg dat de bevoegde Minister, behalve in geval van spoed, praktisch ieder uitvoeringsbesluit aan het beheerscomité of aan de Nationale Arbeidsraad voor advies moet voorleggen.

De bepalingen van het ontwerp die de raadpleging van de Nationale Arbeidsraad voorschrijven, betekenen enerzijds, dat dit adviescollege ook in spoedgevallen moet worden geraadpleegd en anderzijds, dat de verplichting om het beheerscomité van de Rijksdienst te raadplegen vervalt, aangezien alleen de Nationale Arbeidsraad bevoegd is om het door de wet verplichte advies uit te brengen. Het spreekt echter vanzelf dat de Minister de bevoegdheid behoudt om het advies van dat beheerscomité in te winnen.

Niet alleen de raadpleging van de Nationale Arbeidsraad wordt in sommige gevallen voorgeschreven, maar ook de beraadslaging in ministerraad.

.../...

De vraag rijst hierbij of deze formaliteiten als een geheel moeten worden beschouwd zodat zij iedere andere verplichte raadpleging uitsluiten. Hier moet, in tegenstelling met hetgeen hierboven besloten is ten opzichte van de toepassing van de wet van 25 april 1963, een andere weg worden opgegaan.

Zo zal bijvoorbeeld ingeval de Koning ter uitvoering van paragraaf 2 van artikel 2 de toepassing van de besluitwet mocht uitbreiden tot overheidspersoneel dat onder een syndicaal statuut valt, de raadpleging van de bevoegde syndicale raad van advies moeten plaats hebben. De Regering bedoelt immers niet door het inschrijven van de verplichting tot raadpleging van de Nationale Arbeidsraad, een einde te maken aan de toepassing op het hier bedoelde gebied van de bestaande statuutbepalingen.

\+

\+ \+

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Opschrift en indeling van het voorontwerp.

Het opschrift van het voorontwerp evenals de artikelen ervan gaan uit van de wil om de besluitwet van 28 december 1944 te wijzigen. Zoals reeds opgemerkt, verdient het aanbeveling de regelen welke het voorontwerp wil invoeren, op te nemen in een ontwerp van nieuwe wet.

Aangezien het belang van de besluitwet van 28 december 1944 voor de opbouw van de sociale zekerheid niet genoeg kan onderstreept worden, heeft de Raad van State de vermelding van de besluitwet in het opschrift van de door hem voorgestelde nieuwe wet willen bestendigen.

.../...

Anderzijds zal de besluitwet van 28 december 1944 nog verder blijven gelden voor wat de artikelen 7 en 10 aangaat. Deze artikelen betreffen enerzijds de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening en anderzijds de bijkomende sociale voordelen toegekend door de werkgever. Zij vallen buiten het bestek van een algemene herziening van de sociale zekerheid. Het behoud van artikel 10 in de besluitwet van 28 december 1944 heeft tot gevo g dat dit artikel moet worden aangevuld met een strafbepaling die thans neergelegd is in artikel 12, § 2, van de besluitwet en die hernomen wordt in artikel 9 van het voorontwerp.

De opneming van de voorzieningen van het voorontwerp in het kader van een nieuwe wet eist enkele aanpassingen in de tekst ervan. Aldus kan moeilijk in die nieuwe wet sprake zijn van de oprichting van de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid, aangezien de besluitwet van 28 december 1944 hierin heeft voorzien. Artikel 7 van de door de Raad van State voorgestelde tekst voorziet dan ook enkel in het voortbestaan van deze openbare instelling, die opgericht werd door artikel 1 van de meergenoemde besluitwet.

Ten slotte heeft de opzet van deze voorgestelde tekst het mogelijk gemaakt, kortere artikelen te maken en een indeling in hoofdstukken en afdelingen in te voeren. Zodoende moest de materie die in één artikel van het voorontwerp was gegroepeerd, over een aantal verschillende artikelen in de voorgestelde tekst worden verspreid. Ten einde het verband tussen de voorgestelde tekst en de tekst van het voorontwerp te kunnen thuisbrengen, werd telkens vermeld aan welk artikel van het voorontwerp de voorzieningen werden ontleend.

.../...

In de voorgestelde tekst heeft de Raad van State eveneens enkele tekstvoorstellen herhaald die hij reeds vroeger heeft gedaan in zijn advies L.6703/2 van 11 juni 1959 over een wetsontwerp dat de wet van 14 juli 1961 tot wijziging en aanvulling van de besluitwet van 28 december 1944 is geworden (Gedr. St., Kamer, zitting 1958-1959, nr. 327 (1958-1959), nr. 1, p. 4).

Artikel 1.

Artikel 1 van het voorontwerp van wet luidt als volgt:

"Artikel 1.

Artikel 1 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, gewijzigd bij de wetten van 27 maart 1951 en 14 juli 1951, wordt vervangen door de volgende bepaling :

"Artikel 1.- § 1. Bij het Ministerie, dat de sociale voorzorg in zijn bevoegdheid heeft, wordt er een Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid opgericht die ermede wordt belast de bij artikel 3 voorziene bijdragen van de werkgevers en werknemers die onder deze besluitwet vallen te innen en de opbrengst ervan te verdelen teneinde tot de financiering bij te dragen :

1° van de regeling voor verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit (sector der geneeskundige verzorging) ;

2° van de regeling voor verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit (sector der uitkeringen) ;

3° van de kinderbijslagregeling voor werknemers ;

4° van de regeling der rust- en overlevingspensioenen voor arbeiders ;

5° van de regeling der rust- en overlevingspensioenen voor bedienden ;

6° van de regeling betreffende de arbeidsvoorziening en de werkloosheid van de werknemers ;

7° van de regeling voor jaarlijkse vakantie.

.../..

§ 2. De Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid kan tevens worden belast met de inning en de terugvordering van de bijdragen vastgesteld bij toepassing van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor bestaanszekerheid.

In dat geval zijn de wijzen van berekening van inning en van terugvordering van deze bijdragen dezelfde als deze van de bijdragen die bij deze besluitwet zijn vastgesteld. Het is eveneens zo wat betreft de bijdrageopslagen en de nalatigheidsinteresten.

§ 3. Bij afwijking van de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en er mee gelijkgestelden en van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij kan de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit en na advies van de Nationale Arbeidsraad, de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid met de inning en de terugvordering van de bij deze besluitwetten bepaalde bijdragen, bijdrageopslagen en nalatigheidsinteresten belasten. Wanneer Hij van deze mogelijkheid gebruik maakt, bepaalt de Koning de technische en administratieve voorwaarden waarin de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid de hem toevertrouwde opdracht vervult ; deze voorwaarden mogen alsdan van de bepalingen dezer besluitwetten afwijken, behalve ten aanzien van de bijdragevoeten, als van de berekeningsgrondslag dezer".

De huidige tekst van artikel 1 van de besluitwet van 28 december 1944 is de volgende :

"Artikel 1. Bij het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg wordt een Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid opgericht, bestemd om de opbrengst der bij artikel 2 aan de werkgevers en de arbeiders opgelegde bijdragen te innen en te verdelen ten einde :

1° de uit de vigerende wetten voortspruitende ouderdomspensioenen voor de arbeiders, in het algemeen, en voor de bedienden op een behoorlijk minimumpeil te brengen;

.../...

2° in samenwerking met de landsbonden van erkende mutualiteitsverenigingen over te gaan tot de oprichting van een stelsel van verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit ;

3° bij te dragen tot het invoeren van een stelsel dat tot voorwerp heeft de plaatsing en de beroepsherscholing van de onvrijwillig werklozen in te richten en te bevorderen alsook om de verkrijging van werklozenvergoeding te verzekeren ;

4° het stelsel van de kinderbijslag, krachtens de geordende wetgeving ter zake toegekend aan de loonarbeiders te verbeteren ;

5° de uitbetaling van de lonen voor de jaarlijkse vacantie te verzekeren".

De §§ 2 en 3 van het nieuw artikel 1 betreffen de mogelijkheid om de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid met andere taken dan de inning van de bijdragen voor sociale zekerheid, bedoeld in de besluitwet van 28 december 1944, te belasten.

Paragraaf 2 heeft betrekking op de taak welke de Rijksdienst op zich kan nemen in het raam van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor bestaanszekerheid. Deze paragraaf brengt onrechtstreeks wijzigingen aan in de regelen vervat in genoemde wet van 7 januari 1958. Voorzeker is een verwijzing naar de taak van de Rijksdienst ter zake van de Fondsen voor bestaanszekerheid op haar plaats bij de beschrijving van de opdracht van deze instelling, maar de regelen welke door de paritaire comité's in acht moeten worden genomen, horen thuis in de wet van 7 januari 1958 die de organieke wet van de Fondsen voor bestaanszekerheid is.

.../...

In dit verband moet worden aangestipt dat op 27 september 1966 bij de Kamer een wetsontwerp tot wijziging van de genoemde wet van 7 januari 1958 is ingediend door de Minister van Tewerkstelling en Arbeid. Volgens artikel 2 van dit wetsontwerp, dat artikel 7 van die wet wil wijzigen, zullen de wettelijke en reglementaire voorschriften betreffende de inning en de invordering van de bijdragen voor sociale zekerheid, waaronder inzonderheid de regels betreffende de bijdrageopslag en de verwijlinterest, van toepassing zijn op de bijdragen welke ten voordele van het Fonds voor bestaanszekerheid moeten worden geïnd of ingevorderd wanneer de statuten van het Fonds bepalen dat laatstbedoelde bijdragen worden geïnd of ingevorderd door een van de instellingen belast met de inning van de bijdragen voor sociale zekerheid. De memorie van toelichting verwijst niet naar dit wetsontwerp en gaat dus uit van de thans bestaande tekst van artikel 7 van de wet van 7 januari 1958. Voor een deel zullen de wijzigingen welke in § 2 van het onderhavig voorontwerp van wet zijn neergelegd, reeds ingevoerd zijn zodra bedoeld wetsontwerp **van 27 september 1966 wet zal worden.**

Het voorontwerp van wet wil evenwel verder gaan in de gelijkschakeling van de regelen inzake fondsen voor bestaanszekerheid. Volgens het voorontwerp zal de wijze van berekening van de bijdragen voor de fondsen voor bestaanszekerheid dezelfde moeten zijn als die van de bijdragen voor sociale zekerheid. Dit betekent volgens de memorie van toelichting dat de bijdragen voor bestaanszekerheid moeten worden vastgesteld op een percentage van het uitbetaalde loon en eventueel met inachtneming van de ene of andere voor de berekening van de bijdragen voor sociale zekerheid bestaande grenzen. Hiermede wordt voorkomen, zegt dezelfde memorie van toelichting, dat een fonds aan de Rijksdienst een regeling zou opleggen die zou afwijken van diegene welke voor de bijdragen voor sociale zekerheid geldt.

.../...

Men kan de vraag stellen of deze bepaling wel nodig is, aangezien de statuten van een fonds voor bestaanszekerheid volgens artikel 9 van de wet van 7 januari 1958, hetwelk eveneens wordt gewijzigd door het reeds genoemd op 27 september 1966 bij de Kamer ingediend wetsontwerp, de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid alleen dan met de inning en de invordering van de bijdragen kunnen belasten wanneer de Rijksdienst daarmede instemt. Nu zou de Rijksdienst onder meer als voorwaarde voor zijn optreden kunnen stellen dat niet wordt afgeweken van de voor bijdragen voor sociale zekerheid toepasselijke loongrenzen.

Wordt de bepaling behouden, dan rijst de vraag of zij niet tot gevolg zal hebben de bevoegdheid van de paritaire comités bij het vaststellen van de statuten van de fondsen voor bestaanszekerheid te beknotten. Hierbij wordt voornamelijk gedacht aan de mogelijkheid dat een bepaalde loongrens om redenen die verband houden met de sociale zekerheid, wordt gewijzigd of afgeschaft. De Regering bedoelt echter niet de bevoegdheid van het paritair comité hierin te beperken en het zal dus zaak zijn van het paritair comité, het bedrag van de bijdrage voor het Fonds zo te wijzigen dat geen afbreuk wordt gedaan aan de hier bedoelde bepaling.

Paragraaf 3 van het nieuwe artikel 1 laat aan de Koning toe, de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid te belasten met de inning en invordering van de bijdragen voor sociale zekerheid bedoeld in de besluitwet van 10 januari 1945 die betrekking heeft op de mijnwerkers en in de besluitwet van 7 februari 1945 die betrekking heeft op de zeelieden.

.../...

Het ware wellicht meer aangewezen, alleen van die mogelijkheid gewag te maken in de organieke regeling van de Rijksdienst, terwijl de regelen volgens welke dit kan gebeuren en waarbij afwijkingen van deze besluitwetten in uitzicht worden gesteld, opgenomen worden in de besluitwetten zelf, waar zij normaal thuishoren.

Het nieuwe artikel 1, noch de memorie van toelichting, vermelden de bevoegdheid welke de Rijksdienst aan artikel 59 van de wet van 24 december 1963 inzake beroepsziekten kan ontlenen. Het is volgens de gemachtigde ambtenaar evenwel niet de bedoeling van de Regering hieraan te raken. In de voorgestelde tekst wordt deze mogelijkheid uitdrukkelijk vermeld (artikel 6, 3°).

\+

\+ \+

Artikel 2.

Artikel 2 van het voorontwerp van wet luidt als volgt :

"Artikel 2. Artikel 2 van dezelfde besluitwet, gewijzigd bij de wet van 14 juli 1961, wordt vervangen door de volgende bepaling :

"Artikel 2. § 1. Deze besluitwet is van toepassing op alle werknemers en werkgevers die door een arbeidsovereenkomst zijn verbonden.

Zijn voor de toepassing van deze besluitwet gelijkgesteld :

1° met deze werknemers :

a) de leerjongens ;
b) de personen op wie de Koning deze toepassing in uitvoering van § 2, 1°, verruimt ;

.../...

2° met deze werkgevers :

a) de personen die leerlingen tewerkstellen ;
b) de personen die door de Koning zijn aangewezen bij toepassing van § 2, 1° .

Zijn van de toepassing van deze besluitwet uitgesloten de personen die vallen onder de sociale zekerheidsregeling der mijnwerkers en ermee gelijkgestelden of onder deze van de zeelieden ter koopvaardij.

§ 2. De Koning kan, bij in ministerraad overlegd besluit, en na het advies van de Nationale Arbeidsraad te hebben ingewonnen :

1° in de voorwaarden die Hij bepaalt, de toepassing van deze besluitwet uitbreiden tot de personen die, zonder door een arbeidsovereenkomst te zijn verbonden, tegen loon, arbeidsprestaties onder het gezag van een ander persoon verrichten of die een arbeid verrichten in gelijkaardige voorwaarden als degene dezer personen ; alsdan, wijst de Koning de persoon aan die als werkgever is te beschouwen ;

2° voor zekere categorieën werknemers die Hij vaststelt, de toepassing van deze besluitwet tot één of meer van de bij artikel 1 opgesomde regelingen beperken ;

3° voor zekere categorieën werknemers die Hij vaststelt, de bijzondere toepassingsmodaliteiten vastleggen, waarbij van zekere bepalingen van deze besluitwet wordt afgeweken ;

4° in de voorwaarden die Hij vaststelt, de categorieën van werknemers, tewerkgesteld aan een arbeid die in hun hoofde een bijkomstige betrekking is of die wezenlijk van korte duur is, evenals de werkgevers uit hoofde van de tewerkstelling van die werknemers, aan de toepassing van deze besluitwet onttrekken.

§ 3. Onder voorbehoud van de toepassing van de internationale overeenkomsten en van artikel 13, tweede lid, van de wet van 17 juli 1963 betreffende de overzeese sociale zekerheid, is deze besluitwet van toepassing wanneer de werknemers in dienst zijn van een in België gevestigde werkgever of verbonden zijn aan een in België gevestigde exploitatiezetel en zij tewerkgesteld zijn, hetzij in België, hetzij in het buitenland, maar woonachtig zijn in België.

.../...

§ 4. De werkgevers mogen zich niet op de nietigheid van de met de werknemer gesloten overeenkomst beroepen, voor de niet-toepassing van deze besluitwet".

Deze tekst komt in de plaats van het huidige artikel 2 van de besluitwet van 28 december 1944, zoals vastgesteld bij de wet van 14 juli 1961, en van artikel 2bis, in de besluitwet ingevoegd bij de wet van 15 april 1965.

Deze twee bepalingen regelen, samen met andere wetsbepalingen zoals bijvoorbeeld de wet van 20 mei 1949 of artikel 15 van de wet van 28 april 1958,het toepassingsgebied van de sociale zekerheid meer bepaald wat betreft de verplichting tot het betalen van bijdragen voor sociale zekerheid. Daarbij komen nog de talrijke voorzieningen die ter uitvoering van de zoëven genoemde bepalingen werden genomen.

Aanwijzingen betreffende het toepassingsgebied van de sociale zekerheid worden ook wel eens gevonden in de voorschriften die in de wetgevingen inzake de afzonderlijke sectoren van de sociale zekerheid het toepassingsgebied ervan en indirect dat van de sociale zekerheid bepalen.

De bedoeling van de Regering is voornamelijk gericht op het wijzigen van de regels vervat in de artikelen 2 en 2bis van de besluitwet, zodat de overige genoemde voorzieningen verder ongewijzigd zullen gelden.

Om de juiste strekking van artikel 2 van het voorontwerp te begrijpen, kan men er dan ook mee volstaan, de huidige artikelen 2 en 2bis van de besluitwet van 28 december 1944 met de tekst van het voorontwerp te vergelijken. Zodanige vergelijking is evenwel niet zo gemakkelijk omdat de beide regelingen nogal sterk verschillen in opzet. Daarom is het aangewezen de toestand van iedere belangrijke categorie achtereenvolgens afzonderlijk te bespreken.

.../...

I. Wat betreft de toepassing van de sociale zekerheid op werknemers kan worden opgemerkt dat het voorontwerp uitgaat van het beginsel dat de sociale zekerheid toepasselijk zal zijn op alle werknemers. Dit beginsel ligt ook ten grondslag aan het bestaande stelsel, maar met dien verstande dat de huidige § 3 van artikel 2 van de besluitwet de sociale zekerheid ten aanzien van de aldaar genoemde arbeidsovereenkomsten eerst toepasselijk zal maken nadat de Koning daartoe een besluit zal hebben uitgevaardigd, zodat sommige van de aldaar bedoelde personen ingevolge de ontstentenis van een koninklijk besluit nog niet aan de sociale zekerheid zijn onderworpen. In het voorontwerp wordt het beginsel integraal aanvaard, ook al krijgt de Koning onder meer de bevoegdheid om voor de door hem aangewezen categorieën van werknemers de toepassing van de sociale zekerheid tot een of meer van haar sectoren te beperken of zelfs ten aanzien van in het voorontwerp uitdrukkelijk aangewezen categorieën van werknemers deze toepassing uit te sluiten. Uit dit alles blijkt dat behalve eventueel in dit laatste geval, het bestaan van een arbeidsovereenkomst moet leiden tot toepassing van de sociale zekerheid of althans, bij eventueel optreden van de Koning, tot toepassing van ten minste één sector der sociale zekerheid. De vraag of er al dan niet een arbeidsovereenkomst aanwezig is, zal dus nog meer dan voorheen van belang zijn. Die vraag zal eveneens van belang zijn om de rechtsgrond voor 's Konings optreden te bepalen.

Bij het formuleren van dit beginsel wordt in de Franse tekst terecht het begrip "contrat de louage de travail" in de plaats van de thans gebruikte uitdrukking "contrat de louage de services" gebruikt. Hiermede volgt het voorontwerp het spoor van artikel 1 van de wet van 21 mei 1955 alsook van tal van recente wetten, zoals de wet van 6 juli 1964 op de zondagsrust

.../...

en de wet van 15 juli 1964 betreffende de arbeidsduur in de openbare en particuliere sectors van 's lands bedrijfsleven. Deze wijziging in de formulering brengt evenwel geen enkele verruiming van het toepassingsgebied mede.

Zoals gezegd, wordt het toepassingsgebied van de sociale zekerheid niet alleen bepaald door de besluitwet van 28 december 1944 maar ook, zij het indirect, door de wetgevingen betreffende de sectoren van de sociale zekerheid. Aldus bepaalt bijvoorbeeld artikel 2 van de bij koninklijk besluit van 9 maart 1951 gecoördineerde wetten betreffende het jaarlijks verlof, zoals gewijzigd bij de wet van 28 maart 1964, dat deze wetten niet toepasselijk zijn op de aldaar genoemde werknemers. Dat artikel 2 voegt er evenwel aan toe, dat de Koning dit kan wijzigen. Een dergelijke bevoegdheidsopdracht loopt dus samen met de bevoegdheden welke de Koning aan het onderhavige voorontwerp zal kunnen ontlenen. Hier rijst het probleem van de vormen welke de Koning in acht zal moeten nemen wanneer hij een maatregel neemt die hij op grond van ieder van de hier bedoelde bepalingen kan uitvaardigen. Daaruit volgt de vraag of de Koning ook de bevoegdheid heeft eventueel wetsbepalingen zelf te wijzigen, om ze aan de nieuwe toestand te kunnen aanpassen en ten einde tegenstrijdigheid in de wetgeving te voorkomen. Daarenboven is er de vraag of genoemd artikel 2 van de gecoördineerde wetten nog toepasselijk zal zijn op zich zelf, dan wel of de Koning dat eerst zal hebben moeten bevestigen door een besluit genomen op grond van de bevoegdheid welke het voorontwerp hem verleent.

.../...

II. Wat betreft de toepassing van de sociale zekerheid op leerlingen kan worden opgemerkt dat in de memorie van toelichting niets gezegd wordt over de bijzondere soort van leerovereenkomsten gesloten onder de voorwaarden bepaald in de reglementen betreffende de beroepsopleiding en de beroepsvolmaking in de ambachten en neringen waarvan het huidige artikel 2 van de besluitwet in § 4 een afzonderlijke categorie maakt. Bij vergelijking tussen deze tekst en het voorontwerp is het niet duidelijk of de personen die door een zoëven bedoelde leerovereenkomst zijn verbonden, onder de toepassing van de sociale zekerheid moeten vallen. Anderzijds geeft het tweede lid van de huidige § 4 van artikel 2 van de besluitwet aan de Koning de bevoegdheid om leerlingen aan de sociale zekerheid te onttrekken. Deze laatste bevoegdheid bezit de Koning niet meer in het voorontwerp, aangezien de Koning alleen in het in § 2, 4°, bedoelde geval de toepassing van de sociale zekerheid in haar geheel kan uitsluiten. Weliswaar kan de Koning op grond van § 2, 2°, de toepassing van de sociale zekerheid tot een of meer sectoren van de sociale zekerheid beperken en op grond van § 2, 3°, bijzondere regelen van toepassing voorschrijven.

Een derde verschil met de huidige regelen is, dat de leerlingen van de beroepsopleiding en beroepsvolmaking in de ambachten en neringen volgens de huidige tekst eerst onder de toepassing van de sociale zekerheid zouden vallen als de Koning daartoe een besluit uitvaardigt. Zijn deze personen in het voorontwerp bedoeld, dan zal voortaan hun onderwerping aan de sociale zekerheid rechtstreeks uit de wet volgen en zal de Koning enkel de toepassing ervan kunnen beperken of nader regelen. Ook dit verschil mocht wel even worden belicht.

.../...

III. Wat betreft het personeel van onderwijsinrichtingen bevat het voorontwerp geen enkele bijzondere bepaling, in tegenstelling dan met het huidige artikel 2 van de besluitwet, dat in § 5 zegt : "Onderhavige besluitwet is ook toepasselijk, binnen de voorwaarden en volgens de modaliteiten vastgesteld door de Koning, op de officiële en vrije instellingen voor kleuter-, lager-, middelbaar-, normaal-, technisch en kunstonderwijs, evenals op de leken, leden van het onderwijzend of bestuurlijk personeel in dienst van die instellingen". In het voorontwerp wordt het hier bedoelde personeel dus ofwel tot de werknemers gerekend, ofwel tot de niet-werknemers op wie de Koning de sociale zekerheid toepasselijk kan verklaren. De bestaande tekst tracht alleen het vraagstuk van de sociale zekerheid op te lossen, zonder zich in te laten met het netelig probleem of hier al dan niet een arbeidsovereenkomst aanwezig is. Wil men dit probleem ook voor de toekomst uit de weg gaan, dan ware het wellicht aangewezen de thans geldende oplossing te behouden. Iedere andere oplossing houdt immers het gevaar in dat dit probleem actueel zou worden ingeval de Koning niet zelf tijdig de toepassing van de sociale zekerheid wat deze personen betreft, mocht hebben geregeld.

IV. Wat betreft de personen bedoeld in het bij de wet van 15 april 1965 ingevoegde artikel 2bis van de besluitwet van 28 december 1944, kan worden vastgesteld dat hun onderwerping aan de sociale zekerheid ingevolge de opheffing van die bepaling niet langer uit een wetsbepaling zelf zal volgen maar dat zij afhankelijk wordt van een optreden van de Koning op

.../...

grond van de nieuwe tekst van § 2, 1°, van artikel 2,welke de Koning bevoegd verklaart om in de voorwaarden die hij bepaalt, de toepassing van de sociale zekerheid uit te breiden tot personen die, zonder door een arbeidsovereenkomst te zijn verbonden, tegen loon arbeidsprestaties onder het gezag van een ander persoon verrichten of die een arbeid verrichten in gelijkaardige voorwaarden als degene dezer personen.

V. Deze nieuwe tekst van § 2, 1°, van artikel 2,die de weg wil openen voor een verdere verruiming van de sociale zekerheid tot niet-werknemers, is een zeer belangrijke nieuwigheid welke het voorontwerp in de regeling betreffende de sociale zekerheid wil invoeren. Hierbij wordt blijkens de memorie van toelichting gedacht, de mogelijkheid te bieden de sociale zekerheid toepasselijk te verklaren niet alleen op het overheidspersoneel dat in een statutaire toestand verkeert maar ook en vooral op personen die, sociaal-economisch beschouwd, zich in een soortgelijke toestand als de werknemers bevinden.

a) De verruiming van de sociale zekerheid tot deze personen zal, ook wanneer zij tot slechts één sector beperkt mocht zijn, tot gevolg hebben dat deze personen alsook degenen die de Koning als hun werkgever zal hebben aangewezen, de verplichting zullen hebben de bijdragen voor sociale zekerheid die overeenstemmen met de toepasselijk verklaarde sector of sectoren, te betalen. De regeling inzake sociale zekerheid, zoals zij in de besluitwet van 28 december 1944 is neergelegd, betreft immers, zoals reeds aangestipt, in hoofdzaak de verplichting tot het betalen van de bijdragen voor de verschillende sectoren van de sociale zekerheid,

.../...

terwijl de rechten welke de werknemers of de daarmede gelijkgestelde personen aan die bijdragen kunnen ontlenen, geregeld worden in de wetgevingen betreffende die sectoren. Daar deze laatste wetgevingen voornamelijk, zo niet uitsluitend opgevat zijn om het geval van werknemers te regelen, rijst het vraagstuk of de Koning niet bevoegd moet worden verklaard om voorzieningen te treffen waardoor het mogelijk wordt dat de personen die als niet-werknemer in de sociale zekerheid worden betrokken, ook werkelijk aanspraken op desbetreffende uitkeringen zouden kunnen verkrijgen. Daarom bepaalt artikel 14 van het voorontwerp dat, wanneer de Koning gebruik maakt van de mogelijkheden de sociale zekerheid te verruimen, hij bij hetzelfde besluit het toepassingsgebied uitbreidt van deze van de regelingen voor sociale zekerheid "waarvan hij de nieuwe verzekeringsplichtigen wil laten genieten". Aangezien de Koning dit blijkens het voorontwerp bij eenzelfde besluit dient te doen, ware het aangewezen beide punten in eenzelfde tekst onder te brengen.

b) De in artikel 2 van het voorontwerp vervatte regel volgens welke de Koning het toepassingsgebied van de sociale zekerheid tot niet-werknemers kan verruimen, moet het volgens de memorie van toelichting mogelijk maken "het Rijks-, provincie- en gemeentepersoneel, alsook het personeel der openbare instellingen, dat niet contractueel verbonden is doch wiens rechten en plichten bij statuut zijn geregeld", aan de regeling voor sociale zekerheid te onderwerpen. Die tekst laat dit inderdaad toe. Toch mag hieruit niet worden afgeleid, dat het hier bedoelde overheidspersoneel thans volledig aan de sociale zekerheid ontsnapt, want niets is minder waar. Reeds vóór de besluitwet van 28 december 1944

.../...

was de kinderbijslagregeling voor werknemers op het overheidspersoneel in statutair verband toepasselijk. Latere wetten, zoals onder meer de wet van 20 mei 1949 of artikel 15 van de wet van 28 april 1958, hebben de toepassing van de besluitwet van 28 december 1944 verruimd tot sommige personeelsleden onder statuut of deze verruiming bij koninklijk besluit mogelijk gemaakt. Soms werden bijzondere voorzieningen getroffen, zoals bijvoorbeeld bij de wet van 27 juni 1963. Andere wetsbepalingen, zoals artikel 22 van de wet van 9 augustus 1963, maken het de Koning mogelijk de toepassing van de een of andere sector van de sociale zekerheid, of een deel ervan, tot het overheidspersoneel te verruimen. Het voorontwerp brengt geen enkele wijziging aan de hier zoëven genoemde wetsbepalingen. Hier rijst evenwel een vraagstuk dat betrekking heeft op de uitoefening door de Koning van de menigvuldige bevoegdheden die hij ter zake bezit, te meer daar die uitoefening niet altijd aan dezelfde vormen onderworpen is. Al is dit een probleem dat eerst zal moeten worden uitgemaakt wanneer de Koning later dergelijke besluiten zal nemen, toch is het zaak van de wetgever hier een duidelijke toestand te scheppen ten einde zijn bedoelingen tot hun recht te laten wedervaren.

c) De mogelijkheid van verruiming van het toepassingsgebied van de sociale zekerheid tot niet-werknemers is volgens de memorie van toelichting in de tweede plaats bedoeld ten voordele van hen die, sociaal-economisch beschouwd, zich in een soortgelijke toestand als de werknemers bevinden.

.../...

Hiermede wil het voorontwerp aan de Regering een middel verschaffen om een einde te kunnen maken aan sommige bijvoorbeeld ter zake van huisarbeid of van interimpersoneel gevolgde praktijken die erop gericht zijn de toepassing van de sociale zekerheid uit te sluiten en die erop neerkomen dat de betrokken partijen voor de tussen hen tot stand te brengen rechtsverhouding een andere rechtsfiguur dan de arbeidsovereenkomst kiezen. Ongetwijfeld wordt aldus in sommige gevallen ten onrechte het terrein van de arbeidsovereenkomst verlaten, hetgeen evenwel moeilijk aan te tonen is, gelet op de eensgezindheid waarmede de partners de gekozen rechtsfiguur verdedigen en op de uiterlijke kentekenen waarmede zij de uitvoering ervan omringen. Dergelijke praktijken brengen, ook al zijn zij vooral in sommige randgebieden merkbaar, niet alleen de sociale zekerheid schade toe doordat deze sommige bijdragen moet ontberen, maar ook de gezamenlijke werkgevers en werknemers doordat hier een zekere vorm van oneerlijke concurrentie optreedt.

Het hier opgeroepen vraagstuk wordt door het voorontwerp evenwel enkel van uit het oogpunt van de sociale zekerheid bekeken en opgelost, aangezien de gelijkstelling met werknemers uitsluitend voor de toepassing van de besluitwet van 28 december 1944 in uitzicht wordt gesteld. De mogelijkheid van een zekere bescherming ten voordele van hen die in de hier bedoelde omstandigheden arbeid verrichten, is dan ook beperkt tot de sociale zekerheid en tot de aanspraken die zij eventueel in de toepasselijk verklaarde sectoren ervan kunnen doen gelden. Aan de verdere gelding van de hier bedoelde rechtsverhoudingen wordt op het vlak van de andere betrekkingen tussen partijen door het voorontwerp niet geraakt. Deze rechtsverhouding wordt zelfs in een zekere zin gelegaliseerd, en wel zo dat degenen die op grond van een zodanige rechtsverhouding

.../...

arbeid verrichten, de bescherming zullen moeten missen van de regeling inzake arbeidsovereenkomst die normaal voor hen zou moeten gelden. Hierdoor rijst de vraag of het hier aan de orde gestelde probleem in verband met sommige juridische ficties waardoor werknemers uit het sociaal recht worden gelicht, niet in een ruimer perspectief moet worden gezien. Wel moet worden toegegeven dat het probleem aldus buiten het beperkt kader van het voorontwerp wordt geplaatst. Maar wellicht zou alleen een ruimere oplossing het gevaar van mogelijke uitholling van de arbeidsovereenkomst in sommige gebieden kunnen tegengaan, terwijl zij bovendien degenen die arbeid verrichten, een veel bredere bescherming zou kunnen geven, door hen in alle opzichten als werkelijke loonarbeider te erkennen. Aangezien hierbij evenwel het domein van de sociale zekerheid wordt verlaten en tevens het kader van het voorontwerp, ziet de Raad van State alleszins af van enig tekstvoorstel in die zin, terwijl hij zich niet verheelt dat het hier opgeroepen vraagstuk bijzonder ingewikkeld en delicaat is en wellicht nog niet rijp is voor wettelijke maatregelen.

d) Wanneer de Koning gebruik zal maken van de hier besproken bevoegdheidsopdracht zal Hij tevens, indien zulks nodig is, moeten beslissen of personen die Hij onder het toepassingsgebied van de sociale zekerheid betrekt, als bediende dan wel als arbeider moeten worden beschouwd.

e) Een ander gevolg van het koninklijk optreden zal zijn dat wanneer Hij personen die voorheen onder een of andere regeling inzake sociale zekerheid voor zelfstandigen vielen, naar de sociale zekerheid voor werknemers overhevelt, hiermee, zij het impliciet, een einde zal komen aan de verdere toepassing van de wetgeving die deze personen als zelfstandigen erkende.

+
+ +

.../...

De bedoeling van de nieuwe tekst van § 3 van artikel 2 is volgens de memorie van toelichting de territoriale toepassingssfeer van de besluitwet te bepalen en aldus een leemte aan te vullen, die tot dusver slechts door onderrichtingen van de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid werd verholpen.

Ook hier wordt in de eerste plaats zo niet uitsluitend het toepassingsgebied van de sociale zekerheid ten aanzien van de bijdrageplicht bedoeld.

Zoals bekend, bevatten sommige wetgevingen betreffende de afzonderlijke sectoren van de sociale zekerheid bepalingen in verband met de territoriale werkingssfeer. In dit verband kan worden verwezen naar artikel 1 van de bij koninklijk besluit van 9 maart 1951 gecoördineerde wetten inzake jaarlijks verlof, dat hier blijkbaar als model heeft gediend. De pensioenwetten voor arbeiders en bedienden stellen als eis dat de werknemers in België tewerkgesteld moeten zijn, ook al zijn afwijkingen van die eis bij koninklijk besluit uitdrukkelijk toegestaan. Het voorontwerp kan dus ook op dit gebied gevolgen hebben op de verdere toepassing van de sectorwetgevingen.

Bij de tekst van het nieuwe § 3 van artikel 2 kan het volgende worden opgemerkt.

Deze tekst maakt voorbehoud voor "de toepassing van de internationale overeenkomsten". In de Franse versie geldt dit voorbehoud ten aanzien van "les conventions internationales de sécurité sociale". Hiermede worden volgens de gemachtigde ambtenaar ook de internationale verordeningen, bijvoorbeeld die van de Europese Economische Gemeenschap-commissie, bedoeld alsook de internationale regelingen voor de Rijnvaart.

.../...

De tekst van het voorontwerp is niet zo duidelijk te verstaan. Men ziet overigens niet goed in waarom men afgeweken is van de formulering welke in het reeds vermelde artikel 1 van de gecoördineerde wetten inzake jaarlijks verlof voorkomt.

In een ander verband kan worden gewezen op het bepaalde in het tweede lid van dit artikel 1, volgens hetwelk de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg de werkgevers van de toepassing van de gecoördineerde wetten inzake jaarlijks verlof kan ontslaan wat betreft de arbeiders die in het buitenland worden te werk gesteld en die krachtens de vreemde wetgeving ten minste even grote voordelen genieten als die welke in die wetten zijn bepaald. Het ontwerp laat deze bepaling ongewijzigd voortbestaan. Die bepaling is een voorbeeld te meer, dat het toepassingsgebied van de sociale zekerheid, zelfs beperkt ten aanzien van de verplichting bijdragen voor sociale zekerheid te betalen, niet in een eenzijdige optiek mag worden benaderd en dat de wisselwerking tussen de wetgevingen betreffende de sectoren der sociale zekerheid en de besluitwet van 28 december 1944 niet kan worden uitgeschakeld. Op sommige punten, die weliswaar, en gelukkig maar, eerder van bijkomstige aard zijn, zijn discordanties dan ook niet uitgesloten. Met het voorontwerp dat aan de Koning zeer ruime bevoegdheden verleent, zal het probleem van tegenstrijdigheid tussen sociale zekerheid en sectorwetgeving in tal van gevallen een ander juridisch uitzicht krijgen, aangezien de vraag zal kunnen worden gesteld of de Koning wel de bevoegdheid heeft een uitdrukkelijke wetsbepaling te wijzigen en, zo ja, tot hoever die bevoegdheid reikt en welke vormen bij de uitoefening ervan in acht moeten worden genomen.

\+
\+ \+

.../...

Paragraaf 4 van het nieuwe artikel 2 van de besluitwet betreft de nietigheid van de tussen werkgever en werknemer bestaande overeenkomst, welke nietigheid volgens het voorontwerp niet kan worden ingeroepen door de werkgever.

Deze aangelegenheid is thans geregeld door § 7 van artikel 2 van de besluitwet, zoals vastgesteld bij de wet van 14 juli 1961. Deze § 7 luidt als volgt : "De werkgevers mogen niet, teneinde de toepassing van deze besluitwet af te wenden, zich beroepen op de nietigheid van de arbeidsovereenkomst, wanneer namelijk die nietigheid voortvloeit uit de, zelfs bij hen onvrijwillige overtreding van de wetten en besluiten betreffende de arbeidspolitie en de arbeidsreglementering".

Volgens de memorie van toelichting herneemt § 4 van het nieuwe artikel 2 de bepaling van het huidig artikel 2, § 7, doch beperkt deze § 4 zich niet meer uitsluitend tot de arbeidsovereenkomst.

Bij de tekst van het voorontwerp moge de Raad een opmerking herhalen die hij naar aanleiding van een soortgelijke bepaling heeft gemaakt in zijn advies L.7670/2 van 9 maart 1962 over een ontwerp van wet dat de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers is geworden : "Deze bepaling

.../...

is misleidend. Zij wekt immers de indruk, dat het ontwerp ook toepasselijk blijft, wanneer de nietigheid van de arbeidsovereenkomst bijvoorbeeld het gevolg is van een ongeoorloofde oorzaak. Het zal wel niet de bedoeling zijn aan de desbetreffende voorschriften in verband met de nietigheid van de overeenkomsten een beperking te stellen. Vermoedelijk heeft de Regering, zoals onder meer in de Arbeidsongevallenwet, alleen willen bepalen, dat het ontwerp toepasselijk blijft wanneer de nietigheid haar oorzaak vindt in een overtreding van de arbeidsreglementering" (Gedr. St., Kamer, zitting 1962-1963, nr. 471 (1962-1963),nr. 1, p. 10, vnl. p. 14).

Overigens moet nog verwezen worden naar het advies L.9086/2 (Gedr.St., Senaat, zitting 1964-1965, nr.115, p. 138 tot 141).

Onder voorbehoud van deze opmerkingen wordt voor die bepaling een tekst voorgesteld.

Bovendien kan men zich afvragen of de bepaling ook niet het beroep op de nietigheid van de arbeidsovereenkomst vanwege de werknemer moet uitsluiten.

Ten slotte zal de bepaling ook wellicht moeten kunnen worden toegepast op andere dan contractuele rechtsverhoudingen.

+

\+ +

.../...

Artikel 3.

Dit artikel van het voorontwerp groepeert volgens de memorie van toelichting alle bepalingen nopens de modaliteiten die bij de vaststelling en de betaling van de bijdragen voor sociale zekerheid in aanmerking komen : loon, loongrenzen, verandering van deze loongrenzen, periodiciteit van de betaling, enz.

De tekst van dit artikel noopt tot de volgende vaststellingen. In de eerste plaats geeft die tekst een bepaling van het begrip loon, hetgeen in de besluitwet nagelaten was. Ten tweede herneemt die tekst niet het bepaalde in het eerste lid van § 3 van het huidige artikel 3 van de besluitwet, volgens hetwelk de bijdragen voor sociale zekerheid de bijdragen omvatten, bepaald door de respectieve wetgevingen inzake kinderbijslag, rust- en overlevingspensioenen en het jaarlijks verlof. Ten derde vervalt in de nieuwe tekst de verplichting voor de werkgever zich te schikken naar de besluiten genomen ter uitvoering van de wet van 26 januari 1951.

*
* *

Artikel 4.

Dit artikel van het voorontwerp bepaalt de percentages en de loongrenzen waarop de bijdragen voor sociale zekerheid worden berekend. De nieuwe tekst brengt geen enkele wijziging aan de thans bestaande regeling, terwijl hij deze in een veel duidelijker en meer verstaanbare lezing formuleert.

Op de regel volgens welke de bijdragen per trimester worden betaald, bestaat thans een uitzondering die voor het

./.

ogenblik geregeld is door artikel 3, § 4, vierde en vijfde lid, van de besluitwet van 28 december 1944, zoals gewijzigd bij artikel 14 van de wet van 13 juni 1966 tot integratie van de derde week vakantie in het stelsel van de jaarlijkse vakantie der werknemers, alsook door artikel 25, §§ 1 en 2, van de wet van 28 maart 1964 tot integratie van de vakantiebijslag in het stelsel van de jaarlijkse vakantie der werknemers, zoals vervangen door artikel 12 van genoemde wet van 13 juni 1966. Deze teksten worden door het voorontwerp voor het grootste deel opgeheven, gelet op het bepaalde in het nieuwe § 3 van artikel 3 van de besluitwet (artikel 15, laatste lid, van de voorgestelde tekst). Deze wijziging wordt in de memorie van toelichting niet eens vermeld.

*
* *

Artikel 5.

Dit artikel van het voorontwerp wil artikel 4 van de besluitwet vervangen en heeft betrekking op de overdracht van de bijdragen naar de instellingen die sociale prestaties uitkeren.

Het voorontwerp herneemt niet de tekst die thans voorkomt in het laatste lid van het bestaande artikel 4 van de besluitwet, volgens hetwelk de Koning bij in ministerraad overlegd besluit de bij de besluitwet van 28 december 1944 bepaalde omslagformules kan wijzigen.

Evenmin wordt in het voorontwerp overgenomen de bepaling volgens welke de Koning bij in ministerraad overlegd besluit het percentage van de bijdrage voor arbeiderspensioenen vanaf 1 januari 1966 tot 12 t.h. kan verminderen.

./.

Anderzijds is in het toestaan van voorschotten voortaan uitdrukkelijk voorzien.

Wat betreft de bedragen bestemd voor het dekken van de bestuurskosten van de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid meent de Raad van State dat deze materie nader moet worden geregeld. Dit zou kunnen gebeuren door een bepaling die afgestemd is op artikel 12 van het besluit van de Regent van 16 januari 1945, zoals gewijzigd bij koninklijk besluit van 24 juni 1964.

Gelet op de anders geformuleerde tekst van het voorontwerp, is het behoud van de verwijzing naar het door de werkgever rechtstreeks aan de instellingen voor bedienden-pensioenen gestorte gedeelte van de bijdrage overbodig en zelfs misleidend, aangezien de Rijksdienst dit gedeelte nooit ontvangt.

*
* *

Artikel 6.

Dit artikel van het voorontwerp bevat onder meer de regel dat de werkgever die de bijdragen voor sociale zekerheid niet tijdig aan de Rijksdienst overmaakt, een bijdrageopslag en een nalatigheidsinterest verschuldigd is.

Volgens de thans bestaande tekst van artikel 12, § 1, eerste lid, van de besluitwet geldt deze verplichting voor de werkgevers die de vereiste betalingen niet binnen de bij koninklijk besluit bepaalde termijnen doen.

./.

Met de nieuwe tekst van het voorontwerp is het niet duidelijk of de niet tijdige betaling van de eventueel opgelegde voorschotten ook aanleiding is tot de verschuldigdheid van bijdrageopslag en nalatigheidsinterest. Daar uit de memorie van toelichting niet blijkt dat het voorontwerp wijziging wil brengen in de bestaande regel, heeft de Raad van State gemeend, de tekst te moeten aanvullen met de woorden "daarin eventuele voorschotten begrepen".

*
* *

Artikel 7.

Dit artikel van het voorontwerp strekt er toe, in artikel 19, eerste lid, van de wet van 16 december 1851 betreffende de voorrechten en hypotheken, dat titel XVIII van het boek III van het Burgerlijk Wetboek uitmaakt, een 4° ter in te voegen waarin het voorrecht van de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid zou worden opgenomen, terwijl 4° quinquies, waarin dat voorrecht thans voorkomt, zou worden opgeheven. Tegelijk wordt ook het voorrecht van het Fonds voor beroepsziekten van 4° quinquies naar 4° ter overgebracht.

Ongetwijfeld is het rechtstreeks opnemen van het voorrecht in artikel 19 van de wet van 16 december 1851 een betere techniek dan die van de huidige besluitwet van 28 december 1944 (artikel 12bis, § 2). Nochtans moet in de mate van het mogelijke worden vermeden dat verscheidene schuldeisers een voorrecht van dezelfde rang gaan innemen.

./.

De plaats van bedoeld 4° ter is reeds in een al genoemd wetsontwerp dat op 27 september 1966 door de Minister van Tewerkstelling en Arbeid bij de Kamer is ingediend tot wijziging van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor bestaanszekerheid (Gedr. St., Kamer, zitting 1965-1966, nr. 263/1) opgevorderd voor het voorrecht van de bijdragen bestemd voor deze Fondsen. Artikel 5 van dat wetsontwerp strekt er reeds toe, een 4° ter in artikel 19 van de Hypotheekwet in te voegen.

Naar het de Raad van State wil voorkomen, zou het voorrecht van de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid en van het Fonds voor beroepsziekten beter gehandhaafd blijven onder 4° quinquies van bedoeld artikel 19 Een tekst in die zin wordt in de hierna voorgestelde tekst aanbevolen.

*
* *

Artikel 8.

Artikel 8 van het voorontwerp bevat enerzijds de bestaande bepalingen in verband met de betwistingen en de verjaring en anderzijds de nieuwe regelen inzake de procedure van het uitvoerbaar dwangbevel.

Volgens de tekst van het voorontwerp wordt het dwar bevel bij deurwaardersexploot betekend. Het is niet duidelijk of hier een exploot van een gerechtsdeurwaarder is bedoeld dan wel een exploot van deurwaarders die door de Rijksdienst onder zijn personeel zouden worden aangewezen. Over dit punt zou enige opheldering alleszins nuttig zijn.

./.

De tekst ervan kan op vele punten worden verbeterd zoals blijkt uit de aan het slot van het advies voorgestelde tekst.

Wellicht kan de tekst worden aangevuld met een bepaling die de minimum-termijn bepaalt welke na het sturen van de aanmaning in acht moet worden genomen alvorens het dwangbevel wordt uitvoerbaar verklaard.

*
* *

Artikel 9.

Artikel 9 van het voorontwerp herneemt de strafbepalingen die thans vervat zijn in artikel 12, §§ 2 en 3, van de besluitwet. Hierbij worden evenwel enkele bepalingen geschrapt : in de eerste plaats wordt het feit voor de werkgever de werknemersbijdrage niet te hebben afgehouden, niet langer als een strafbaar feit beschouwd; ten tweede wordt het recht om klacht in te stellen dat in artikel 12, § 2, van de besluitwet aan de Minister van Sociale Voorzorg en aan de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid wordt toegekend, in het ontwerp uitsluitend ten gunste van deze laatste gehandhaafd.

In het 2° van de tekst van het voorontwerp is volgens de verklaring van de gemachtigde ambtenaar ten onrechte weggelaten dat het aldaar bedoelde misdrijf eveneens een klachtdelict is, zoals dit thans ook het geval is.

Het 3° van de tekst van het voorontwerp is volgens de memorie van toelichting nieuw. Het heeft tot doel de werkgevers te verplichten aan de afgevaardigden van de Rijksdienst de inlichtingen te verschaffen die zijn vereist

./.

om nauwkeurig de bijdragen te kunnen berekenen. Het ware wellicht nuttig, zoals trouwens in de voorgestelde tekst wordt gedaan, niet alleen een strafbaar feit in dit verband te omschrijven maar de desbetreffende verplichting in een afzonderlijke tekst te formuleren, waarbij gedacht wordt die tekst onder te brengen bij de teksten die de verzekeringsplichtige werkgevers verplichten tot het doen van de bij de wet voorgeschreven aangiften.

*
* *

Artikel 10.

Dit artikel van het voorontwerp herneemt volgens de memorie van toelichting de bepalingen van de huidige artikelen 9 en 9bis van de besluitwet, zoals vastgesteld bij de wet van 14 juli 1961 en gewijzigd bij koninklijk besluit van 24 juni 1964.

In het voorontwerp wordt niet meer gesproken van de verplichting voor de Rijksdienst een financieel jaarrapport over de sociale zekerheid te publiceren, zonder dat de memorie van toelichting hierover nadere uitleg verstrekt.

Anderzijds bepaalt artikel 9 van de besluitwet thans in fine het volgende : "Daarenboven mag de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid een mecanografische dienst oprichten en deze ten dienste stellen van de bij artikel 4 bedoelde instellingen. De werkingskosten van die dienst worden tussen die verschillende diensten verdeeld".

Daartegenover bevat het voorontwerp de volgende tekst ter vervanging van de zoëven aangehaalde bepaling :

./.

" § 4. De Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid mag, in samenwerking met de bij artikel 4 beoogde instellingen, een mecanografische dienst oprichten en deze ter beschikking stellen van de instellingen bedoeld bij artikel 4. Hij kan zich eveneens verenigen met genoemde instellingen met het oog op de oprichting ervan. De werkingskosten van deze dienst worden tussen die verschillende instellingen verdeeld.

Deze Rijksdienst kan eveneens de uitvoering van zijn mecanografische werkzaamheden aan een private instelling toevertrouwen, op voorwaarde dat hij bij deze instelling over een permanent vertegenwoordiger beschikt, die met de hoge leiding van en het regelmatig toezicht op deze voor zijn rekening uitgevoerde werkzaamheden wordt belast. Het Beheerscomité van deze Rijksdienst duidt deze permanente vertegenwoordiger aan onder de leidend ambtenaren van deze en met de goedkeuring van de Minister die de Sociale Voorzorg in zijn bevoegdheid heeft".

De tekst van § 4 van het voorontwerp bepaalt dus in het eerste lid, dat de Rijksdienst zich eveneens met in artikel 4 bedoelde instellingen kan "verenigen" met het oog op de oprichting van een mecanografische dienst. In de huidige tekst wordt gezegd dat hij deze mecanografische dienst ten dienste van de andere hier bedoelde instellingen kan stellen. Waarschijnlijk is de term "verenigen" in het voorontwerp minder gelukkig, aangezien hier niet de oprichting van een nieuwe instelling met rechtspersoonlijkheid is bedoeld. In dat geval zou het gebruik van de term "overeenkomen" moeten worden aanbevolen.

In het tweede lid wordt de Rijksdienst gemachtigd - hetgeen geen tegenhanger in de huidige tekst van de

./.

besluitwet vindt - de uitvoering van zijn mecanografische werkzaamheden aan een private instelling toe te vertrouwen. Het spreekt vanzelf dat de nodige voorzorgen zullen moeten worden genomen opdat het beroepsgeheim waaraan de Rijksdienst onderworpen is, ook door die private instelling in acht wordt genomen.

*
* *

Artikel 11.

Dit artikel van het voorontwerp wil artikel 8, derde lid, van dezelfde besluitwet vervangen door de volgende bepaling : "De bepalingen van dit artikel gelden niet voor de prestaties waarin voorzien wordt bij de wetten betreffende de regelingen bedoeld bij 3°, 4°, 5°, 7° van artikel 1, die onder de bepalingen van deze wetten vallen".

Artikel 8 van de besluitwet voorziet in een algemene regeling ter zake van de onvatbaarheid voor beslag en overdracht van de sociale uitkeringen. Volgens het derde lid, dat door het voorontwerp wordt gewijzigd, geldt deze regeling niet ter zake van de pensioenuitkeringen en van de kinderbijslagen, welke een eigen regeling bezitten. Wat betreft de kinderbijslag is deze regeling vervat in artikel 74, laatste lid, van de bij koninklijk besluit van 19 december 1939 gecoördineerde wetten. Wat betreft de pensioenuitkeringen is de regeling o.m. opgenomen in artikel 79 van de bij besluit van de Regent van 12 september 1946 gecoördineerde wetten, welk artikel uitdrukkelijk toepasselijk verklaard is op de uitkeringen van de sector arbeiderspensioenen door artikel 27, § 1, 1°, van de wet van 21 mei 1955 en op de uitkeringen van de sector bediendenpensioenen door artikel 35, § 1, van de wet van 12 juli 1957.

./.

Het voorontwerp voegt aan deze uitzonderingen een nieuwe uitzondering toe, die betrekking heeft op de sector jaarlijkse vakantie. Er is inderdaad artikel 23 van de bij koninklijk besluit van 9 maart 1951 gecoördineerde wetten inzake jaarlijks verlof, dat verwijst naar de wet van 18 augustus 1887. Deze laatste wet nu werd, met uitzondering van artikel 3bis dat betrekking heeft op sommige pensioenen, opgeheven door artikel 54, 2°, van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers. Anderzijds bepaalt artikel 2 van deze laatste wet dat niet als loon worden beschouwd de vergoedingen door de werkgever rechtstreeks of onrechtstreeks betaald als vakantiegeld. De regeling inzake onvatbaarheid voor beslag en overdracht ten aanzien van het vakantiegeld is thans geregeld in artikel 35, eerste lid, van meergenoemde wet van 12 april 1965, volgens hetwelk de bepalingen in hoofdstuk V en VI van deze wet van toepassing zijn op de prestaties, bedoeld in artikel 2, laatste lid, 1°, dit is op het vakantiegeld.

Uit dit alles volgt dat het voorontwerp terecht de sectoren kinderbijslagen, pensioenen en jaarlijkse vakantie buiten het toepassingsgebied van artikel 8 van de besluitwet houdt.

*
* *

Artikel 14.

Artikel 14 van het voorontwerp luidt als volgt :

" Artikel 14.- De Koning kan de nummering van de artikelen van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbei-

./.

ders wijzigen; Hij kan eveneens de bestaande wetsbepalingen wijzigen teneinde deze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van deze wet.

Wanneer de Koning gebruik maakt van een van de mogelijkheden voorzien bij artikel 2, § 2, 1° en 2°, van deze besluitwet breidt Hij bij hetzelfde besluit het toepassingsgebied uit van deze van de regelingen voorzien bij artikel 1 waarvan Hij de nieuwe verzekeringsplichtigen wil laten genieten; Hij kan deze eveneens gelijkstellen met de gerechtigden van de wet betreffende de vergoeding der schade voortspruitende uit de arbeidsongevallen".

De eerste volzin van het eerste lid is overbodig, als de Regering ingaat op het door de Raad van State gedaan voorstel om van het voorontwerp een nieuwe wet te maken.

De tweede volzin van het eerste lid, welke het bepaalde in het thans bestaande artikel 13 van de besluitwet overneemt, zal zeker nut hebben, aangezien tal van wetsbepalingen aan de nieuwe nummering van de bepalingen van het voorontwerp zullen moeten worden aangepast.

Met betrekking tot de eerste volzin van het tweede lid geeft de memorie van toelichting volgend commentaar : "Het artikel bepaalt bovendien dat, wanneer de Koning gebruik maakt van een van de mogelijkheden, waarin voorzien bij artikel 2, § 2, 1° en 2°, ten bate van zekere personen, Hij het toepassingsgebied van de wet betreffende de vergoeding der schade voortspruitende uit de arbeidsongevallen en deze van de bij artikel 1 beoogde regelingen, bij hetzelfde besluit tot deze zelfde personen verruimt die Hij in het genot ervan wil stellen.

./.

Deze bepaling zal het mogelijk maken de nadelen te verzachten die zullen voortspruiten uit voorziene uitbreidingen van het toepassingsgebied van de besluitwet".

Hierbij moet in de eerste plaats worden opgemerkt dat bedoeld artikel 2, § 2, 2°, niet in een uitbreiding van de sociale zekerheid voorziet maar wel in een beperking van de toepassing ervan.

In de tweede plaats benadrukt de memorie van toelichting dat de verruiming of beperking van het toepassingsgebied van de wetgevingen betreffende de sectoren der sociale zekerheid op hetzefde tijdstip en bij een zelfde besluit als de vaststelling van het toepassingsgebied van de sociale zekerheid uit een hoofde van bijdrageplicht dient te geschieden.

De plaats van deze bepaling moet dan ook onmiddellijk aansluiten bij de bepaling die dit laatste regelt.

Ten slotte maakt de laatste volzin van het tweede lid van artikel 14 van het voorontwerp het aan de Koning mogelijk het toepassingsgebied van de wet betreffende de vergoeding der schade voortspruitende uit de arbeidsongevallen te verruimen tot personen die de Koning in de werkingssfeer van de sociale zekerheid betrekt.

Aldus betreedt het voorontwerp een gebied dat niet tot de sociale zekerheid in de juridische betekenis van deze uitdrukking behoort. De bij koninklijk besluit van 28 september 1931 gecoördineerde wetten inzake arbeidsongevallen gaan overigens uit van gans andere opvattingen dan de sociale zekerheid geregeld bij de besluitwet van 28 december 1944. De hier bedoelde bepaling is dan ook

./.

niet op haar plaats in het voorontwerp.

De verruiming van het toepassingsgebied van de arbeidsongevallenwet tot niet-werknemers stelt overigens enkele problemen o.m. in verband met de definitie van het arbeidsongeval, waarop hier niet kan worden ingegaan.

*
* *

Artikel 15.

Dit artikel van het voorontwerp voorziet o.m. in de opheffing van artikel 12 ter van de besluitwet van 28 december 1944 dat voor de opsporing, vaststelling en bestraffing van overtreding van artikel 3, tweede lid, van de besluitwet verwijst naar de artikelen 2 tot 9 van de wet van 26 januari 1951 inzake de zogenaamde sociale documenten. De Regering meent dus te kunnen afzien van de verdere toepassing van deze bepalingen. Dit blijkt overigens ook uit het feit dat artikel 3 van het voorontwerp niet meer spreekt van de verplichting van de werkgever zich te schikken naar het bepaalde in de koninklijke besluiten genomen ter uitvoering van de wet van 26 januari 1951. Een uitdrukkelijke opheffing van artikel 1, eerste lid, 9°, van de wet van 26 januari 1951, zoals gewijzigd bij de wet van 28 mei 1953, waarin naar de besluitwet van 28 december 1944 wordt verwezen, is misschien wel nuttig maar niet volstrekt nodig, aangezien de opheffing ervan wellicht duidelijk genoeg uit de overige genoemde bepalingen van het voorontwerp zal blijken.

*
* * ./.

Artikel 16.

Volgens dit artikel van het voorontwerp treedt de wet in werking de eerste dag van het kalenderkwartaal die volgt op haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Deze termijn lijkt wat kort te zijn, tenzij de Regering met de bekendmaking van de wet wil wachten tot zij met haar uitvoeringsbesluiten gereed komt.

VOORGESTELDE TEKST.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE HERZIENING VAN DE VOORZIENINGEN BETREFFENDE DE MAATSCHAPPELIJKE ZEKERHEID VAN DE WERKNEMERS, INGEVOERD DOOR DE BESLUITWET VAN 28 DECEMBER 1944.

HOOFDSTUK I. TOEPASSINGSGEBIED.

Artikel 1 (artikel 2 van het voorontwerp, partim).

§ 1. Deze wet vindt toepassing op :

1° door een arbeidsovereenkomst verbonden werknemers en werkgevers;

2° door een leerovereenkomst verbonden leerlingen en patroons.

§ 2. Deze wet vindt geen toepassing op personen die vallen onder de regelingen betreffende de sociale zekerheid van :

1° mijnwerkers en met mijnwerkers gelijkgestelden;

2° zeelieden ter koopvaardij.

§ 3. De Koning kan, bij in Ministerraad overlegd besluit, na raadpleging van de Nationale Arbeidsraad :

1° voor de categorieën werknemers die hij vaststelt :

a) de toepassing van deze wet tot één of meer van de in artikel 7 bedoelde regelingen beperken;

b) bijzondere regelen inzake toepassing vaststellen, waarbij van sommige bepalingen van deze wet wordt afgeweken;

.../...

2° onder de voorwaarden die hij vaststelt, werknemers die in een bijkomstige betrekking zijn tewerkgesteld of arbeidsprestaties verrichten welke wezenlijk van korte duur zijn, evenals hun werkgevers inzover zij zodanige werknemers tewerkstellen, aan de toepassing van deze wet onttrekken.

Artikel 2 (artikel 2 van het voorontwerp, partim).

Deze wet kan door de Koning, onder de voorwaarden die hij bepaalt, bij een in Ministerraad overlegd besluit, na raadpleging van de Nationale Arbeidsraad, worden uitgebreid tot personen die, zonder door een arbeidsovereenkomst of een leerovereenkomst verbonden te zijn, bezoldigde arbeidsprestaties verrichten onder het gezag van een ander persoon of die onder soortgelijke voorwaarden als werknemers of leerlingen arbeid verrichten, evenals tot de personen die de Koning als hun werkgever aanwijst.

Artikel 3 (artikel 14 van het voorontwerp, partim).

Wanneer de Koning gebruik maakt van de bevoegdheden welke hem in artikel 1, § 3, 1°, a, of in artikel 2 worden opgedragen, treft hij in hetzelfde besluit de nodige voorzieningen in verband met de toepassing van de in artikel 7 bedoelde regelingen.

Artikel 4 (artikel 2 van het voorontwerp, partim).

Voor de toepassing van deze wet worden met werknemers gelijkgesteld de in artikel 1, § 1, 1°, genoemde leerlingen alsook degenen die geen werknemer zijn en op wie deze wet ter uitvoering van artikel 2 toepasselijk is verklaard.

.../...

Voor de toepassing van deze wet worden met werkgevers gelijkgesteld de in artikel 1, § 1, 1°, genoemde patroons alsook degenen die door de Koning ter uitvoering van artikel 2 als werkgever zijn aangewezen.

Artikel 5 (artikel 2 van het voorontwerp, partim).

Onverminderd het bepaalde in internationale overeenkomsten of andere internationale regelingen en in artikel 13, tweede lid, van de wet van 17 juli 1963 betreffende de overzeese sociale zekerheid, vindt deze wet toepassing wanneer de werknemers in dienst zijn van een in België gevestigde werkgever of verbonden zijn aan een in België gevestigde exploitatiezetel en ofwel tewerkgesteld zijn in België, ofwel in het buitenland tewerkgesteld doch in België woonachtig zijn.

Artikel 6 (artikel 2 van het voorontwerp, partim).

De nietigheid van de overeenkomst kan niet worden ingeroepen ten einde de toepassing van deze wet uit te sluiten ten aanzien van het verrichten van arbeid ingevolge een overeenkomst nietig wegens inbreuk op de bepalingen die de regelen van de arbeidsverhoudingen tot voorwerp hebben.

HOOFDSTUK II. DE RIJKSDIENST VOOR MAATSCHAPPELIJKE ZEKERHEID.

Artikel 7 (artikel 1 van het voorontwerp, partim).

De Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid, opgericht door de besluitwet van 28 december 1944 bij

.../...

het Ministerie dat de sociale voorzorg onder zijn bevoegdheid heeft, int bijdragen van werkgevers en werknemers en verdeelt de opbrengst ervan ter uitvoering van de regelingen betreffende :

1° de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit :

a) wat betreft de sector geneeskundige verzorging;

b) wat betreft de sector uitkeringen;

2° de kinderbijslagen voor werknemers;

3° de rust- en overlevingspensioenen :

a) voor arbeiders;

b) voor bedienden;

4° de arbeidsvoorziening en werkloosheid van de werknemers;

5° de jaarlijkse vakantie van de werknemers.

Artikel 8 (artikel 1 van het voorontwerp, partim).

De Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid kan daarenboven worden belast met verrichtingen ter uitvoering van de regelingen betreffende :

1° de sociale zekerheid van :

a) mijnwerkers en met mijnwerkers gelijkgestelden;

b) zeelieden ter koopvaardij;

2° de fondsen voor bestaanszekerheid van de werknemers;

3° de beroepsziekten.

Artikel 9 (artikel 10 van het voorontwerp, partim).

De Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid is een openbare instelling die rechtspersoonlijkheid geniet.

.../....

Inrichting en werking ervan worden door de Koning vastgesteld.

De Rijksdienst staat onder de waarborg van de Staat.

Het dagelijks beheer van de Rijksdienst wordt door een administrateur-generaal waargenomen, die door een adjunct-administrateur-generaal wordt bijgestaan.

De Rijksdienst kan dadingen en compromissen sluiten telkens wanneer hij er belang bij heeft.

Artikel 10 ... (tekst van artikel 10, § 4, van het voorontwerp, met dien verstande dat de term "verenigen" in het eerste lid vervangen dient te worden door "overeenkomen")...

HOOFDSTUK III. BIJDRAGEN VOOR SOCIALE ZEKERHEID.

Afdeling 1. Berekening van de bijdragen.

Artikel 11 (artikel 3 van het voorontwerp, partim).

De bijdragen voor sociale zekerheid die aan de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid zijn verschuldigd, worden berekend op grond van het loon.

Voor de toepassing van deze wet geldt als loon wat is bepaald bij artikel 2 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers. Nochtans kan de Koning bij in Ministerraad overlegd besluit de bepaling van het loon voor de toepassing van deze wet verruimen of beperken.

.../...

Artikel 12 (artikel 3 van het voorontwerp, partim).

Overeenkomstig het onderscheid bepaald in de artikelen 13 en 14 worden de bijdragen berekend op het gehele loon of op een deel ervan; in het laatste geval zijn de grenzen ... (voorts zoals in § 3 van het nieuwe artikel 2bis van de besluitwet, zoals vastgesteld bij artikel 3 van het voorontwerp)....

Artikel 13 (artikel 4 van het voorontwerp, partim).

De werknemersbijdrage is vastgesteld :

1° voor een handarbeider :

a) op ... (voorts zoals in § 1, 1°, van het nieuwe artikel 3 van de besluitwet, zoals vastgesteld bij artikel 4 van het voorontwerp)....

2° voor een hoofdarbeider :

a) op ... (voorts zoals in § 1, 2°, van dezelfde tekst)....

Artikel 14 (artikel 4 van het voorontwerp, partim).

De werkgeversbijdrage is vastgesteld :

1° voor de tewerkstelling van een handarbeider :

a) op ...(voorts zoals in § 2, 1°, van het nieuwe artikel 3 van de besluitwet, zoals vastgesteld bij artikel 4 van het voorontwerp)....

2° voor de tewerkstelling van een hoofdarbeider :

a) op ...(voorts zoals in § 2, 2°, van dezelfde tekst)....

.../...

Artikel 15 (artikel 4 van het voorontwerp, partim).

De bijdragen worden berekend zonder dat rekening wordt gehouden met frankgedeelten van minder dan vijftig centiemen.

Frankgedeelten van vijftig centiemen of meer worden voor één frank gerekend.

De afronding op een frank naar boven of naar beneden geschiedt op het gezamenlijk te storten bedrag.

Afdeling 2. Betaling van de bijdragen.

Artikel 16 (artikelen 3 en 6 van het voorontwerp, partim).

De werknemersbijdrage wordt door de werkgever bij iedere betaling van het loon ingehouden.

De werkgever mag de werknemersbijdrage waarvan hij de inhouding te gepasten tijde zou hebben nagelaten te verrichten, niet op de werknemer verhalen.

Artikel 17 (artikelen 3 en 4 van het voorontwerp, partim).

De werkgeversbijdrage wordt samen met de werknemersbijdragen ieder trimester door de werkgever aan de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid gestort.

Tegenover deze Rijksdienst is de werkgever schuldenaar zowel van de eigen bijdrage als van die van zijn werknemers.

De Koning kan de werkgevers verplichten een deel

.../...

van de verschuldigde bijdragen als voorschot te betalen vóór de driemaandelijkse vervaldag.

Een op 4,40 t.h. vastgesteld deel van de in artikel 14, 1°, f, bedoelde werkgeversbijdrage dient slechts jaarlijks, op een door de Koning te bepalen datum, te worden gestort. De Koning kan echter, na advies van de Nationale Arbeidsraad, de driemaandelijkse betaling van dat deel voorschrijven.

Artikel 18 (artikel 6 van het voorontwerp, partim).

§ 1. De werkgever die de bijdragen, daarin de eventuele voorschotten inbegrepen, niet binnen de gestelde termijn stort, is aan de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid een bijdrageopslag en een nalatigheidsinterest verschuldigd waarvan het bedrag en de voorwaarden van betaling bij koninklijk besluit worden vastgesteld. De bijdrageopslag mag evenwel niet meer dan 10 t.h. van de verschuldigde bijdragen en de op deze bijdragen verschuldigde verwijlinterest mag geen 10 t.h. 's jaars overschrijden.

§ 2. De Koning bepaalt tevens de voorwaarden waarin de Rijksdienst de werkgever vrijstelling of vermindering mag verlenen van de bijdrageopslag en van de nalatigheidsinterest.

Artikel 19 (artikel 6 van het voorontwerp, partim).

De Koning bepaalt welke wijze van betaling de werkgevers voor het nakomen van hun verplichtingen jegens de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid moeten gebruiken .

.../...

Artikel 20 (artikel 6 van het voorontwerp, partim).

Heeft de schuldenaar van verschillende schulden op het tijdstip van de betaling, deze niet schriftelijk toegerekend, dan worden de betalingen toegerekend op de oudste schuld.

De werkgever mag in geen geval zijn betaling voor een bepaalde regeling bestemmen.

Afdeling 3. Verantwoording van de bijdragen.

Artikel 21 (artikel 6 van het voorontwerp, partim).

Ieder verzekeringsplichtige werkgever moet zich bij de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid laten inschrijven en hem een aangifte met de verantwoording van de verschuldigde bijdragen doen geworden.

Deze aangifte wordt gedaan door middel van een door de Rijksdienst uitgereikt formulier, dat hem binnen de bij koninklijk besluit vastgestelde termijn moet worden teruggestuurd, na behoorlijk te zijn ondertekend en met de gevraagde inlichtingen, inclusief deze van statistische aard, te zijn ingevuld.

Artikel 22 (artikel 9 van het voorontwerp, partim).

De Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid heeft het recht alle door hem nuttig geachte gegevens aan de werkgever te vragen, die verplicht is ze hem te verstrekken.

.../...

Artikel 23 (artikel 6 van het voorontwerp, partim).

Wanneer geen dan wel een onvolledige of onjuiste aangifte is gedaan, bepaalt de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid ambtshalve het bedrag van de verschuldigde bijdragen aan de hand van alle reeds voorhanden gegevens of na alle daartoe nuttig geachte gegevens te hebben ingewonnen bij de werkgever, die verplicht is ze te verstrekken.

Van het bedrag van de aldus vastgestelde schuldvordering wordt de werkgever bij aangetekende brief kennis gegeven.

Artikel 24 (artikel 6 van het voorontwerp, partim).

De werkgever die de aangifte niet binnen de gestelde termijn doet geworden, is aan de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid een vergoeding verschuldigd waarvan het bedrag en de voorwaarden inzake toepassing bij koninklijk besluit worden vastgesteld.

Afdeling 4. Algemene bepalingen.

Artikel 25 (artikel 6 van het voorontwerp, partim).

Onverminderd de in artikel 24 bepaalde vergoeding en de bij artikel 18 bepaalde bijdrageopslag en verwijlinterest, zijn de lasthebbers van de werkgevers die de verplichtingen welke zij in de plaats van hun lastgever dienen na te komen, of de bepalingen van de ter uitvoering van deze wet uitgevaardigde besluiten niet naleven, aan de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid

.../...

een vergoeding verschuldigd, waarvan het bedrag en de toepassingsvoorwaarden bij koninklijk besluit zijn vastgesteld.

Artikel 26 (artikel 6 van het voorontwerp, partim).

De werkgever is verplicht het nadeel te herstellen dat de werknemer heeft geleden ingevolge diens verzuim of vertraging bij de overdracht van de bijdragen voor sociale zekerheid.

Artikel 27 (artikel 6 van het voorontwerp, partim).

De Koning stelt de voorwaarden vast waaronder sociale secretariaten van werkgevers door de Minister die de sociale voorzorg onder zijn bevoegdheid heeft, kunnen worden erkend ten einde in hoedanigheid van lasthebber van hun aangeslotenen de door deze wet bepaalde formaliteiten te vervullen . Hij bepaalt hun rechten en verplichtingen.

Artikel 28 (artikel 6 van het voorontwerp, partim).

Aan al wie het bij aangetekende brief vraagt en een wettig belang doet gelden, deelt de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid het bedrag mede van zijn schuldvordering wegens bijdragen ten laste van een met name genoemd werkgever.

HOOFDSTUK IV. VERDELING VAN DE BIJDRAGEN.

Artikel 29 (artikel 5 van het voorontwerp, partim).

Naarmate de bijdragen worden geïnd, stort de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid volgens een door de

.../...

Koning bepaalde procedure en na voorafneming van de overeenkomstig de begroting voor het dekken van zijn bestuurskosten bestemde bedragen :

1° aan het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering het deel bestemd voor de regeling der verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering;

2° aan de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers het deel bestemd voor de kinderbijslagregeling;

3° aan de Rijksdienst voor arbeiderspensioenen het deel bestemd voor de rust- en overlevingspensioenen voor arbeiders;

4° aan de Nationale Kas voor bediendenpensioenen het deel bestemd voor de rust- en overlevingspensioenen der bedienden;

5° aan de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening het deel bestemd voor de regeling voor arbeidsvoorziening en werkloosheid;

6° aan de Rijkskas voor jaarlijks verlof het deel bestemd voor de jaarlijkse vakantieregeling.

Artikel 30 (artikel 5 van het voorontwerp, partim).

Volgens een door de Koning vastgestelde procedure en rekening gehouden met de hun verschuldigde bijdragen stort de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid aan de in artikel 29 genoemde instellingen voorschotten, naarmate de bijdragen worden geïnd.

.../...

De werkgever kan opkomen tegen het dwangbevel. Daartoe moet hij op straffe van verval binnen een termijn van vijftien dagen te rekenen van de betekening van het dwangbevel, de Rijksdienst dagvaarden voor de rechtbank van eerste aanleg van zijn woonplaats. De dagvaarding is niet schorsend wat de tenuitvoerlegging betreft. De rechtbank doet uitspraak op tegenspraak, de partijen al dan niet aanwezig. Het vonnis is niet vatbaar voor beroep.

Binnen dezelfde termijn van vijftien dagen kan de werkgever de Rijksdienst, bij ter post aangetekende brief, om uitstel van betaling verzoeken. De beslissing van de Rijksdienst wordt hem op dezelfde wijze betekend. Gaat de werkgever met die beslissing niet akkoord, dan kan hij binnen een termijn van vijftien dagen te rekenen van de dag van verzending van de beslissing, bij met redenen omkleed verzoekschrift, de zaak voor de vrederechter van van zijn woonplaats brengen. In het verzoekschrift moet worden aangetoond dat de aangifte, bedoeld in artikel 21, en de storting van de werknemersbijdragen binnen de opgelegde termijnen zijn geschied. Na de partijen te hebben opgeroepen, doet de vrederechter uitspraak. Het vonnis is niet vatbaar voor verzet.

Niettegenstaande het verlenen van betalingstermijnen kan de Rijksdienst bij maatregel van bewaring beslag leggen op de goederen van de werkgever.

De Rijksdienst beschikt over een termijn van drie jaar om zijn schuldvorderingen overeenkomstig dit artikel in te vorderen. Het dwangbevel dat aan de werkgever wordt betekend, stuit de verjaring.

.../...

De Koning bepaalt de verdere voorwaarden ter uitvoering van dit artikel alsook het tarief van de kosten van vervolging.

Artikel 33 (artikel 8 van het voorontwerp, partim).

De vorderingen ingesteld tegen de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid tot terugvordering van niet verschuldigde bijdragen verjaren na drie jaar te rekenen van de dag van de betaling.

HOOFDSTUK VI. STRAFBEPALINGEN.

Artikel 34 (artikel 9 van het voorontwerp, partim).

Met gevangenisstraf van een dag tot zeven dagen en met geldboete van een frank tot vijfentwintig frank of met een van die straffen alleen worden gestraft :

1° de werkgever of zijn aangestelde die de bij artikel 13 bepaalde werknemersbijdrage niet binnen de gestelde termijnen en met inachtneming van de voorgeschreven voorwaarden aan de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid stort;

2° de werkgever of zijn aangestelde die de verplichtingen niet naleeft welke hem zijn opgelegd bij de besluiten uitgevaardigd ter uitvoering van deze wet.

Wanneer de werkgever een vennootschap, een instelling of enige ander groepering is, worden de straffen uitgesproken tegen de personen die met het dagelijks beheer zijn belast.

.../...

De geldboete wordt zoveel maal toegepast als er werknemers zijn ten aanzien van wie er een in het eerste lid omschreven misdrijf is gepleegd, zonder dat de som der geldboeten evenwel tweehonderd frank mag overschrijden.

De werkgever is burgerlijk aansprakelijk voor de betaling der geldboeten die ten laste van zijn aangestelde zijn uitgesproken.

De rechter die de straf uitspreekt ten laste van de werkgever of zijn aangestelde, veroordeelt ambtshalve de werkgever tot betaling aan de Rijksdienst van de bijdragen, bijdrageopslagen en verwijlinteresten die op het tijdstip van het vonnis nog niet aan die Rijksdienst zijn gestort.

De strafvordering verjaart door verloop van een jaar na het feit waaruit de vordering is ontstaan. Zijn de werknemersbijdragen wel afgehouden doch niet bijtijds of niet regelmatig aan de Rijksdienst gestort, dan begint de verjaring slechts te lopen vanaf de dag waarop de afhoudingen aan de Rijksdienst zijn overgemaakt.

Artikel 35 (artikel 9 van het voorontwerp, partim).

Met geldboete van zesentwintig frank tot tweehonderd frank wordt gestraft ieder werkgever of zijn lasthebber die een of meer personen bedrieglijk aan de toepassing van deze wet onderwerpt.

Hij wordt bovendien ambtshalve veroordeeld tot het betalen aan de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid van een vergoeding gelijk aan het driedubbel van de bedrieglijk aangegeven bijdragen.

.../...

Artikel 36 (artikel 9 van het voorontwerp, partim).

Met geldboete van zesentwintig frank tot tweehonderd frank en met gevangenisstraf van acht dagen tot een maand of met een van die straffen alleen wordt gestraft de werkgever, zijn lasthebber of aangestelde die op enigerlei wijze de uitoefening verhindert van de opdracht van de ambtenaren die door de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid zijn aangewezen om de inlichtingen te verzamelen, bedoeld in artikel 23.

Artikel 37 (artikel 9 van het voorontwerp, partim).

In de gevallen bedoeld in de artikelen 34, 35 en 36 wordt de strafvordering ingesteld op klacht van de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid.

HOOFDSTUK VII. BIJZONDERE BEPALINGEN.

Artikel 38 (artikel 12 van het voorontwerp).

De Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid, het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering en de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening worden voor de toepassing van de wetten inzake directe of indirecte belastingen met de Staat gelijkgesteld. Zij zijn vrij van alle belastingen of taxes ten bate van de provincies en van de gemeenten.

.../...

Artikel 39 (artikel 11 van het voorontwerp).

De uitkeringen in speciën, welke geheel of gedeeltelijk geleverd worden met behulp van de door de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid verstrekte middelen, zijn niet vatbaar voor beslag en overdracht, behalve zo de uitbetalingsinstelling het bedrag van vroeger ten onrechte gedane uitbetalingen terugvordert.

Die uitkeringen zijn aan de volgende bepalingen onderworpen :

1° welke ook de huwelijksvoorwaarden zijn van de gehuwde werkneemster, zal zij zoals over haar loon over de haar verschuldigde uitkeringen beschikken in overeenstemming met wat bepaald is bij de wet van 10 maart 1900 op het arbeidscontract;

2° de uitkeringen verschuldigd aan een minderjarige werknemer kunnen hem geldig worden overgemaakt, tenzij er verzet bestaat vanwege de vader , de moeder of de voogd ;

3° ingeval de echtgenoot zich er over beklaagt dat de gerechtigde de uitkeringen verkwist, kan de vrederechter beslissen dat ze aan de klager worden uitgekeerd;

4° zo de gerechtigde de overlevende echtgenoot is of uit de echt of van tafel en bed gescheiden is, kan de vrederechter, op vordering van een derde, beslissen dat de ten voordele van zijn kinderen bepaalde uitkeringen gestort worden aan de persoon aan wie de bewaring van de kinderen toevertrouwd is.

.../...

Het bepaalde in dit artikel is niet van toepassing op de uitkeringen bepaald in de regelingen bedoeld in 2°, 3° en 5° van artikel 7.

Artikel 40 (artikel 14 van het voorontwerp, partim).

De Koning kan de bestaande bepalingen van andere wetten wijzigen teneinde deze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van deze wet.

HOOFDSTUK VIII WIJZIGINGSBEPALINGEN.

Artikel 41 (artikel 7 van het voorontwerp).

In artikel 19, eerste lid, van de wet van 16 december 1851 betreffende de voorrechten en hypotheken, die titel XVIII van het boek III van het Burgerlijk Wetboek uitmaakt, wordt het bepaalde in 4)quinquies, dat voortkomt van artikel 12bis, § 2, van de besluitwet van 28 december 1944, gewijzigd bij de wetten van 14 juli 1961 en 13 juni 1966, en dat gewijzigd is bij artikel 58 van de wet van 24 december 1963, vervangen door de volgende bepaling :

"4° quinquies de bijdragen verschuldigd aan de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid en die waarvan hij de inning verzekert, gedurende drie jaar te rekenen van de dag waarop de bijdragen eisbaar worden of van de datum van de betekening bedoeld in artikel 23 van de wet houdende herziening van de voorzieningen betreffende de maatschappelijke zekerheid van de werknemers, ingevoerd door de besluitwet van 28 december 1944, evenals de bijdragen verschuldigd aan het Fonds voor de beroepsziekten.

.../...

De termijn van drie jaar is geschorst door de dood van de schuldenaar, de ontneming van het bezit en de gehele of gedeeltelijke inbeslagneming van zijn goederen".

Artikel 42 (artikel 9 van het voorontwerp, partim).

Artikel 10 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders wordt aangevuld met de volgende bepaling :

"Met geldboete van een frank tot vijfentwintig frank en met gevangenisstraf van een dag tot zeven dagen of met een van die straffen alleen wordt gestraft de werkgever of zijn aangestelde die de in dit artikel opgelegde verplichtingen niet nakomt. Het bepaalde in artikel 34 en in artikel 37 van de wet houdende herziening van de voorzieningen betreffende de maatschappelijke zekerheid van de werknemers, ingevoerd door de besluitwet van 28 december 1944, vindt hierbij toepassing".

Artikel 43 (artikel 1 van het voorontwerp, partim).

Artikel 1 van de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en ermee gelijkgestelden, gewijzigd bij de wetten van 27 maart 1951, 14 juli 1951 en 28 april 1958, wordt aangevuld met de volgende bepaling :

"De Koning kan, bij in Ministerraad overlegd besluit en na advies van de Nationale Arbeidsraad, de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid belasten met de inning en de invordering van de bij deze besluitwet bepaalde bijdragen, bijdrageopslagen en nalatigheidsinteresten. Wanneer hij van deze mogelijkheid gebruik maakt, bepaalt de Koning de technische en de administratieve

../..

voorwaarden waarin de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid de hem toevertrouwde opdracht vervult; deze voorwaarden mogen alsdan van de bepalingen van deze besluitwetten afwijken behalve ten aanzien van de percentages en van de grondslag van berekening van de bijdragen".

Artikel 44 (artikel 1 van het voorontwerp, partim).

Artikel 1 van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij, gewijzigd bij de wetten van 27 maart 1951, 11 juli 1956 en 25 februari 1964, wordt aangevuld met de volgende bepaling :

"... (zelfde tekst als in artikel 43 van de voorgestelde tekst)...".

HOOFDSTUK IX. OPHEFFINGS-EN SLOTBEPALINGEN.

Artikel 45 (artikel 15 van het voorontwerp).

Opgeheven worden :

1° de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, gewijzigd bij de besluitwet van 6 september 1946, de wetten van 27 maart 1951, 14 juli 1951, 14 juli 1955, 12 juli 1957, 22 februari 1960, 14 februari 1961, 14 juli 1961, 8 maart 1962, 3 april 1962, 25 juli 1962, 25 april 1963, 9 augustus 1963, 9 maart 1964, 28 maart 1964, 8 april 1965, 15 april 1965, 13 juni 1966 en 11 januari 1967, en de koninklijke besluiten van 16 februari 1952, 13 april 1960, 23 maart 1961, 24 juni 1964, 9 juli 1964, 17 februari 1965 en 31 december 1965, met uitzondering van de artikelen 7 en 10;

.../...

voorwaarden waarin de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid de hem toevertrouwde opdracht vervult; deze voorwaarden mogen alsdan van de bepalingen van deze besluitwetten afwijken behalve ten aanzien van de percentages en van de grondslag van berekening van de bijdragen".

Artikel 44 (artikel 1 van het voorontwerp, partim).

Artikel 1 van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij, gewijzigd bij de wetten van 27 maart 1951, 11 juli 1956 en 25 februari 1964, wordt aangevuld met de volgende bepaling :

"... (zelfde tekst als in artikel 43 van de voorgestelde tekst)...".

HOOFDSTUK IX. OPHEFFINGS-EN SLOTBEPALINGEN.

Artikel 45 (artikel 15 van het voorontwerp).

Opgeheven worden :

1° de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, gewijzigd bij de besluitwet van 6 september 1946, de wetten van 27 maart 1951, 14 juli 1951, 14 juli 1955, 12 juli 1957, 22 februari 1960, 14 februari 1961, 14 juli 1961, 8 maart 1962, 3 april 1962, 25 juli 1962, 25 april 1963, 9 augustus 1963, 9 maart 1964, 28 maart 1964, 8 april 1965, 15 april 1965, 13 juni 1966 en 11 januari 1967, en de koninklijke besluiten van 16 februari 1952, 13 april 1960, 23 maart 1961, 24 juni 1964, 9 juli 1964, 17 februari 1965 en 31 december 1965, met uitzondering van de artikelen 7 en 10;

.../...

2° artikel 12 van de wetten betreffende het jaarlijks verlof der loonarbeiders, gecoördineerd op 9 maart 1951, gewijzigd bij de wetten van 28 maart 1964 en 13 juni 1966;

3° artikel 25, § § 1 en 2, van de wet van 28 maart 1964 tot integratie van de vakantiebijslag in het stelsel van de jaarlijkse vakantie der werknemers, gewijzigd bij de wet van 13 juni 1966,

Artikel 46 (artikel 16 van het voorontwerp).

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de maand van het trimester volgend op dat gedurende hetwelk zij in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

Ainsi qu'il résulte de l'exposé des motifs, l'avant-projet poursuit un triple but :

1° étendre le champ d'application de la sécurité sociale, étant entendu que le Roi pourra, encore plus qu'auparavant, assujettir à l'application de la sécurité sociale des personnes qui ne sont pas liées par un contrat de louage de travail,

2° modifier la procédure de recouvrement des cotisations dues à l'Office national de sécurité sociale par l'introduction d'une procédure de contrainte;

3° remplacer tous les articles de l'arrêté-loi, à quelques exceptions près, par de nouvelles dispositions, afin d'en faire un tout plus cohérent et d'en améliorer et uniformiser la rédaction. L'élaboration de textes nouveaux fournit l'occasion de modifier la législation sur de nombreux points ou de régler diverses questions que l'arrêté-loi ne règle pas. Comme le feront apparaître par exemple les observations relatives aux articles 4 et 10 de l'avant-projet, l exposé des motifs passe sous silence certaines de ces modifications.

*

* *

.../...

OBSERVATIONS GENERALES.

I.

Ainsi qu'il a déjà été dit, l'avant-projet de loi remplace la presque totalité des articles de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs. Quelques rares dispositions de cet arrêté-loi ne sont pas modifiées par l'avant-projet. Ce sont, d'une part, l'article 7 qui a trait au régime de l'emploi et du chômage et à l'Office national de l'emploi - matière ressortissant au Ministre de l'Emploi et du Travail - et qui a donné lieu à une loi interprétative du 14 mars 1960, et, d'autre part, l'article 10 qui interdit certaines discriminations dans l'octroi d'avantages sociaux complémentaires et oblige au respect de certaines formes lors de l'octroi de ces avantages. Ces dispositions n'ont, en effet, pas trait à la sécurité sociale, qui est réglée par les autres articles.

Le remplacement des articles actuels de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, à l'exception des dispositions précitées, par de nouveaux articles dont le contenu ne concorde souvent pas avec celui des articles existants, présente incontestablement de nombreux inconvénients, qui d'ailleurs n'ont pas échappé aux auteurs de l'avant-projet. L'article 14 de l'avant-projet habilite en effet le Roi à modifier le numérotage des articles de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944. C'est dire que les auteurs considèrent, dès à présent, comme peu satisfaisant l'ordre des articles, tel qu'il se présentera après le vote de l'avant-projet.

.../...

La méthode de travail qui a été employée ne permet pas de diviser le nouveau texte en chapitres et en sections, ce qui aurait rendu la lecture plus aisée. Elle a, d'autre part, obligé, par manque de place, à concentrer dans un article comprenant de nombreux paragraphes, des dispositions qui auraient mieux fait l'objet d'articles distincts.

Elle prive ainsi d'une partie de son utilité la revision complète des règles régissant la sécurité sociale, que l'avant-projet tend fort opportunément à réaliser. Demeure, sans doute, l'avantage pour le législateur de revoir maintenant l'ensemble de la matière, ce qu'il n'a pu faire lors des nombreuses modifications antérieures de l'arrêté-loi en raison de leur portée limitée. C'est ce qui amène à déplorer que cette revision ne pourra pas se faire d'emblée dans la forme la meilleure, qui eût permis au législateur de régler lui-même l'ensemble de la matière.

De l'avis du Conseil d'Etat, cette revision devrait être l'oeuvre d'une loi nouvelle qu'il conviendrait alors de subdiviser en chapitres et en sections, ce qui rendrait superflu le remaniement du texte, dont l'article 14 de l'avant-projet charge le Roi.

A la fin du présent avis, le Conseil d'Etat propose un texte conçu dans ce sens. Ce texte contient de nombreuses observations de forme qui n'appellent aucun commentaire.

.../...

II.

Plusieurs dispositions du projet imposent au Gouvernement l'obligation de demander l'avis du Conseil national du travail avant de prendre l'une ou l'autre mesure par voie d'arrêté royal.

Il faut rappeler ici que l'arrêté royal du 24 juin 1964 soumet l'Office national de sécurité sociale à la loi du 25 avril 1963 relative à la question dite paritaire. En vertu de cette loi, le Ministre compétent doit, sauf en cas d'urgence, soumettre pratiquement chaque arrêté d'exécution au comité de gestion ou au Conseil national du travail.

Les dispositions du projet qui prescrivent la consultation du Conseil national du travail impliquent, d'une part, l'obligation de consulter ce collège, même en cas d'urgence, et, d'autre part, la suppression de l'obligation de consulter le comité de gestion de l'Office national, puisque seul le Conseil national du travail est compétent pour émettre l'avis requis par la loi. Le Ministre n'en conserve pas moins la faculté d'encore consulter ce comité de gestion.

Ce n'est pas seulement la consultation du Conseil national du travail qui est prescrite dans certains cas, mais également la délibération en conseil des Ministres.

.../...

Il y a lieu de se demander si ces formalités doivent être considérées comme un tout, c'est-à-dire si elles excluent toute autre consultation obligatoire. La solution décrite ci-avant en ce qui concerne l'application de la loi du 25 avril 1963 doit être écartée en l'occurrence.

Ainsi, lorsque le Roi décidera, en exécution du paragraphe 2 de l'article 2, d'étendre l'application de l'arrêté-loi à des agents des services publics soumis à un statut syndical, il y aura lieu de demander l'avis du comité de consultation syndicale compétent. En imposant l'obligation de consulter le Conseil national du travail, le Gouvernement n'entend nullement mettre fin à l'application des dispositions statutaires existantes.

*
* *

OBSERVATIONS PARTICULIERES.

Intitulé et division de l'avant-projet.

L'intitulé et les articles de l'avant-projet sont rédigés dans une perspective de modification de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944. Ainsi qu'il a été observé plus haut, les règles que l'avant-projet tend à prescrire devraient faire l'objet d'un projet de loi nouvelle.

Vu le rôle capital que l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 a joué dans la mise en oeuvre de la sécurité sociale, le Conseil d'Etat a eu le souci de consacrer la mention de cet arrêté-loi dans l'intitulé du texte qu'il propose.

.../...

De l'ensemble de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 resteront, d'autre part, en vigueur les articles 7 et 10. Ces articles ont trait, d'une part, à l'Office national de l'emploi et, d'autre part, aux avantages sociaux complémentaires accordés par l'employeur. Ils ne rentrent pas dans le cadre d'une revision générale de la sécurité sociale. L'article 10 étant maintenu dans l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, il y aura lieu de le compléter par une disposition pénale, qui est énoncée actuellement à l'article 12, § 2, de l'arrêté-loi et qui est reprise à l'article 9 de l'avant-projet.

L'insertion dans le contexte d'une loi nouvelle des dispositions de l'avant-projet nécessitera certaines adaptations de textes. C'est ainsi que dans cette nouvelle loi il ne saurait être question de l'institution de l'Office national de sécurité sociale, l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 y ayant pourvu. L'article 7 du texte proposé par le Conseil d'Etat ne prévoit dès lors que le maintien de cet établissement public créé par l'article ler de l'arrêté-loi précité.

Enfin, l'ordonnance du texte proposé a permis la rédaction d'articles plus brefs et sa subdivision en chapitres et en sections. La matière de l'un ou de l'autre article de l'avant-projet a dû être répartie entre plusieurs articles du texte proposé. Afin de montrer le rapport existant entre le texte proposé et celui de l'avant-projet, l'article d'origine de l'avant-projet a été chaque fois indiqué.

.../...

Dans le texte proposé, le Conseil d'Etat fait également figurer certains textes qu'il avait suggérés dans son avis L. 6703/2 du 11 juin 1959 sur un projet de loi qui est devenu la loi du 14 juillet 1961 modifiant et complétant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 (Doc. Chambre, session 1958-1959, n° 327 (1958-1959), n° 1, p. 4).

Article 1er.

L'article 1er de l'avant-projet de loi porte :

" Article 1er.- L'article 1er de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, modifié par les lois des 27 mars 1951 et 14 juillet 1951, est remplacé par la disposition suivante :

"Article 1er.- § 1er. Il est institué auprès du Ministère qui a la prévoyance sociale dans ses attributions, un Office national de sécurité sociale chargé de recueillir les cotisations imposées par l'article 3 aux employeurs et aux travailleurs soumis au présent arrêté-loi et d'en répartir le produit en vue de contribuer au financement :

1° du régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité (secteur des soins de santé);

2° du régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité (secteur des indemnités);

3° du régime des allocations familiales pour travailleurs salariés;

4° du régime de pensions de retraite et de survie des ouvriers;

5° du régime de pensions de retraite et de survie des employés;

6° du régime relatif à l'emploi et au chômage des travailleurs salariés;

7° du régime des vacances annuelles.

.../...

§ 2. L'Office national de sécurité sociale peut également être chargé de la perception et du recouvrement des cotisations établies en application de la loi du 7 janvier 1958 concernant les Fonds de sécurité d'existence.

Dans ce cas, les modes de calcul, de perception et de recouvrement de ces cotisations doivent être les mêmes que ceux des cotisations établies par le présent arrêté-loi. Il en est ainsi également en ce qui concerne les majorations de cotisations et les intérêts de retard.

§ 3. Par dérogation à l'arrêté-loi du 10 janvier 1945 concernant la sécurité sociale des ouvriers mineurs et assimilés et à l'arrêté-loi du 7 février 1945 concernant la sécurité sociale des marins de la marine marchande, le Roi peut par arrêté délibéré en Conseil des Ministres et après avis du Conseil national du travail, charger l'Office national de sécurité sociale d'effectuer la perception et le recouvrement des cotisations, majorations de cotisations et des intérêts de retard, prévus par ces arrêtés-lois. Lorsqu'Il fait usage de cette faculté, le Roi détermine les conditions techniques et administratives dans lesquelles l'Office national de sécurité sociale accomplit la mission qui lui est ainsi confiée, ces conditions pouvant déroger aux dispositions de ces arrêtés-lois, sauf en ce qui concerne les taux des cotisations qui y sont prévus ainsi que la base de calcul de celles-ci".

Le texte actuel de l'article 1er de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 est le suivant :

" Article 1er. Il est institué auprès du Ministère du Travail et de la Prévoyance sociale un Office national de sécurité sociale destiné à recueillir et à répartir le produit des cotisations imposées aux employeurs et aux travailleurs définis à l'article 2, afin de :

1° porter à un niveau minimum convenable les pensions de vieillesse résultant des lois en vigueur pour les ouvriers en général et les employés;

.../...

2° instituer en liaison avec les unions nationales de fédérations de mutualités reconnues, un régime d'assurance obligatoire en cas de maladie ou d'invalidité;

3° contribuer à l'établissement d'un régime ayant pour objet d'organiser et de promouvoir le placement des chômeurs involontaires et leur rééducation professionnelle, ainsi que de leur assurer l'obtention d'allocations de chômage;

4° améliorer le régime des allocations familiales attribuées aux travailleurs salariés en vertu de la législation coordonnée sur la matière;

5° assurer le paiement des salaires correspondant aux vacances annuelles".

Les §§ 2 et 3 du nouvel article 1er prévoient la possibilité de charger l'Office national de sécurité sociale d'autres tâches que la perception des cotisations de sécurité sociale, visées à l'arrêté-loi du 28 décembre 1944.

Le paragraphe 2 concerne la mission que l'Office national peut assumer dans le cadre de la loi du 7 janvier 1958 relative aux Fonds de sécurité d'existence. Ce paragraphe modifie indirectement les dispositions de la loi du 7 janvier 1958 précitée. Sans doute, une référence à la mission confiée à l'Office national en matière de Fonds de sécurité d'existence peut-elle avoir son utilité quand il s'agit de décrire la mission de cet établissement, mais les règles qui doivent être observées par les commissions paritaires relèvent de la loi du 7 janvier 1958, qui est la loi organique des Fonds de sécurité d'existence.

.../...

A cet égard, il y a lieu d'observer qu'un projet de loi a été déposé le 27 septembre 1966 à la Chambre par le Ministre de l'Emploi et du Travail, projet portant modification de la loi précitée du 7 janvier 1958. Aux termes de l'article 2 de ce projet, qui tend à modifier l'article 7 de ladite loi, les prescriptions légales et réglementaires relatives à la perception et au recouvrement des cotisations de sécurité sociale, parmi lesquelles principalement les règles relatives au calcul des majorations et de l'intérêt, sont applicables aux cotisations qui sont perçues ou recouvrées au profit du Fonds de sécurité d'existence, lorsque les statuts dudit Fonds disposent que ces cotisations sont perçues ou recouvrées par l'intermédiaire d'un des organismes chargés de la perception des cotisations de sécurité sociale. L'exposé des motifs ne fait pas mention de ce projet de loi et ne connaît donc que le texte actuel de l'article 7 de la loi du 7 janvier 1958. Les modifications qui font l'objet du § 2 du présent avant-projet auront déjà été en partie réalisées lorsque ledit projet de loi du 27 septembre 1966 sera devenu loi.

L'avant-projet veut toutefois renforcer la similitude des règles en matière de Fonds de sécurité d'existence. Aux termes de l'avant-projet, le mode de calcul des cotisations pour les Fonds de sécurité d'existence devra être le même que celui des cotisations de sécurité sociale. Cela signifie, selon l'exposé des motifs, que les cotisations de sécurité d'existence doivent être fixées à un certain pourcentage de la rémunération payée et, le cas échéant, en tenant compte des limites fixées pour le calcul des cotisations de sécurité sociale. On évitera ainsi, poursuit le même exposé des motifs, qu'un Fonds puisse imposer à l'Office national un système s'écartant de celui pratiqué pour les cotisations de sécurité sociale.

.../...

Il y a lieu de se demander si cette disposition est bien nécessaire. En effet, aux termes de l'article 9 de la loi du 7 janvier 1958, dont la modification est également prévue par le susdit projet de loi déposé le 27 septembre 1966 à la Chambre, les statuts d'un Fonds de sécurité d'existence ne peuvent charger l'Office national de sécurité sociale de la perception et du recouvrement des cotisations que lorsque celui-ci y consent. Or, l'Office pourrait notamment subordonner son intervention à la condition qu'on ne s'écarte pas des limites applicables aux cotisations de sécurité sociale.

En cas de maintien de la disposition, il y a lieu de se demander si elle n'entraînera pas une limitation de la compétence des commissions paritaires quant à la fixation des statuts des Fonds de sécurité d'existence. Cette question devient notamment importante si un plafond déterminé est modifié ou supprimé pour des raisons qui relèvent de la sécurité sociale. Or, il n'entre nullement dans l'intention du Gouvernement de limiter la compétence des commissions paritaires et il appartiendra donc à celles-ci de modifier le montant de la cotisation au profit du Fonds dans le respect de la disposition en cause.

Le § 3 du nouvel article 1er autorise le Roi à charger l'Office national de sécurité sociale d'effectuer la perception et le recouvrement des cotisations de sécurité sociale visées à l'arrêté-loi du 10 janvier 1945 relatif aux ouvriers mineurs et à l'arrêté-loi du 7 février 1945 relatif aux marins de la marine marchande.

.../...

Sans doute serait-il suffisant de prévoir cette faculté dans la loi organique de l'Office national, pourvu que les règles qui conditionnent l'exercice de cette faculté et qui permettent de déroger à ces arrêtés-lois, soient insérées dans les arrêtés-lois mêmes, où elles trouvent leur place.

Ni l'article ler nouveau, ni l'exposé des motifs ne font état de la mission dont l'Office national peut être chargé en vertu de l'article 59 de la loi du 24 décembre 1963 relative aux maladies professionnelles. Selon le fonctionnaire délégué, il n'entre pas dans l'intention du Gouvernement de toucher à cette matière. Dans le texte proposé ci-après, cette faculté est expressément prévue (article 6, 3°).

\+

\+ \+

Article 2.

L'article 2 de l'avant-projet porte :

"Article 2.- L'article 2 du même arrêté-loi, modifié par la loi du 14 juillet 1961, est remplacé par la disposition suivante :

"Article 2. § 1. Le présent arrêté-loi est applicable à tous les travailleurs et employeurs liés par un contrat de louage de travail.

Pour l'application du présent arrêté-loi sont assimilés :

1° à ces travailleurs :

a) les apprentis;
b) les personnes auxquelles le Roi étend cette application en exécution du § 2, 1°;

.../...

2° à ces employeurs :

a) les personnes qui occupent au travail les apprentis;
b) les personnes désignées par le Roi en exécution du § 2, 1°.

Sont exclues de l'application du présent arrêté-loi, les personnes auxquelles s'applique le régime de sécurité sociale des ouvriers mineurs et assimilés ou celui des marins de la marine marchande.

§ 2. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres et après avis du Conseil national du travail :

1° étendre, dans les conditions qu'Il détermine, l'application du présent arrêté-loi aux personnes qui, sans être liées par un contrat de louage de travail, fournissent contre rémunération des prestations de travail sous l'autorité d'une autre personne ou qui exercent une activité dans des conditions similaires à celles de ces personnes; dans ces cas, le Roi désigne la personne qui est considérée comme employeur;

2° limiter pour certaines catégories de travailleurs qu'Il détermine, l'application du présent arrêté-loi à un ou plusieurs des régimes énumérés à l'article 1er;

3° prévoir pour certaines catégories de travailleurs qu'Il détermine, des modalités spéciales d'application dérogeant à certaines des dispositions du présent arrêté-loi;

4° soustraire, dans les conditions qu'Il détermine, à l'application du présent arrêté-loi des catégories de travailleurs occupés à un travail qui constitue dans leur chef un emploi accessoire ou qui est essentiellement de courte durée ainsi que les employeurs du chef de l'occupation de ces travailleurs.

§ 3. Sous réserve de l'application des conventions internationales de sécurité sociale et de l'article 13, alinéa 2, de la loi du 17 juillet 1963 relative à la sécurité sociale d'outre-mer, le présent arrêté-loi s'applique lorsque les travailleurs sont au service d'un employeur établi en Belgique ou sont attachés à un siège d'exploitation établi en Belgique et qu'ils sont occupés soit en Belgique, soit à l'étranger, tout en étant domiciliés en Belgique.

§ 4. Les employeurs ne peuvent, en vue d'écarter l'application du présent arrêté-loi, se prévaloir de la nullité du contrat conclu avec le travailleur".

.../...

Ce texte se substituerait à l'actuel article 2 de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, tel qu'il a été arrêté par la loi du 14 juillet 1961, et à l'article 2bis, inséré dans l'arrêté-loi par la loi du 15 avril 1965.

Avec d'autres dispositions légales encore, tels la loi du 20 mai 1949 ou l'article 15 de la loi du 28 avril 1958, ces deux dispositions règlent le champ d'application de la sécurité sociale, plus particulièrement en ce qui concerne l'obligation d'y cotiser . S'ajoutent à cela les nombreuses dispositions qui ont été prises en exécution des dispositions précitées.

D'autres indications quant au champ d'application de la sécurité sociale se trouvent dispersées à travers les dispositions qui, dans les législations relatives aux divers secteurs de la sécurité sociale, fixent le champ d'application de chacun d'eux et même indirectement, définissent celui de la sécurité sociale.

Le Gouvernement entend essentiellement modifier les règles contenues dans les articles 2 et 2bis de l'arrêté-loi, les autres dispositions citées restant inchangées.

L'exacte portée de l'article 2 de l'avant-projet apparaît déjà à la seule comparaison des articles 2 et 2bis de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 au texte de l'avant-projet. Le rapprochement n'est toutefois pas toujours aisé, l'économie des deux régimes en cause étant assez divergente; il faudra donc envisager séparément et successivement la situation à l'intérieur de chaque catégorie importante.

.../...

I. En ce qui concerne l'application de la sécurité sociale aux travailleurs, il y a lieu d'observer que l'avant-projet part du principe que la sécurité sociale s'appliquera à tous les travailleurs. Ce même principe est à la base du régime existant, sous réserve cependant que l'actuel § 3 de l'article 2 de l'arrêté-loi ne rend la sécurité sociale applicable aux contrats de louage de travail qui y sont mentionnés qu'après que le Roi aura pris un arrêté à cette fin, en sorte qu'à défaut d'arrêté royal certaines personnes qui y sont visées ne sont pas encore assujetties à la sécurité sociale. L'avant-projet met le principe intégralement en oeuvre, même s'il habilite le Roi à limiter, pour les catégories de travailleurs qu'il indique, l'application de la sécurité sociale à un ou à plusieurs de ces secteurs, et même à exclure l'application à l'égard de catégories de travailleurs expressément visés dans l'avant-projet. Il résulte de ce qui précède que, sauf éventuellement dans cette dernière hypothèse, l'existence d'un contrat de louage de travail doit entraîner l'application de la sécurité sociale ou, à tout le moins, en cas d'intervention du Roi, l'application à un secteur au moins de la sécurité sociale. La question de savoir s'il y a ou non contrat de louage de travail sera donc plus importante encore à l'avenir. Elle le sera aussi pour déterminer le fondement légal de l'intervention royale.

Dans la formulation de ce principe, le texte français utilise à bon escient la notion de "contrat de louage de travail" au lieu de "contrat de louage de services". Ce faisant, l'avant-projet s'inspire de l'exemple de l'article 1er de la loi du 21 mai 1955 ainsi que de nombreuses lois récentes, notamment la loi du 6 juillet 1964 sur le repos dominical et la loi du 15 juillet 1964 sur la durée du travail dans les secteurs publics et privés de l'économie

nationale . Cette modification dans les termes n'entraîne cependant aucune extension du champ d'application.

Ainsi qu'il a été exposé, le champ d'application de la sécurité sociale n'est pas délimité exclusivement par l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, mais aussi, fût-ce indirectement, par les législations relatives aux secteurs de la sécurité sociale. C'est ainsi, par exemple, que l'article 2 des lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés, coordonnées par l'arrêté royal du 9 mars 1951, tel qu'il a été modifié par la loi du 28 mars 1964, dispose que ces lois ne sont pas applicables aux travailleurs qui s'y trouvent énumérés. L'article 2 ajoute toutefois que le Roi peut modifier cet état de choses. Cette délégation de pouvoirs est donc parallèle aux pouvoirs que le Roi pourra puiser dans le présent avant-projet. Se pose le problème des formalités auxquelles le Roi devra se conformer en prenant une mesure qu'il est habilité à décréter sur la base de l'une ou de l'autre desdites dispositions. Se pose corrélativement la question de savoir si le Roi est aussi compétent pour modifier éventuellement des dispositions légales en vue de les adapter à la situation nouvelle ou d'éviter les contradictions dans la législation. Il faut de plus se demander si l'article 2 précité des lois coordonnées sera encore applicable en soi ou si le Roi aura préalablement dû le décréter par la voie d'un arrêté à prendre sur la base des pouvoirs que l'avant-projet entend lui conférer.

.../...

II. En ce qui concerne l'application de la sécurité sociale aux apprentis, l'on constatera que l'exposé des motifs est muet sur le type particulier des contrats d'apprentissage qui sont conclus dans les conditions prévues par les règlements relatifs à la formation et au perfectionnement professionnels dans les métiers et les négoces, catégorie à laquelle l'actuel article 2 de l'arrêté-loi réserve un sort spécial en son § 4. Le rapprochement de ce texte et de celui de l'avant-projet ne révèle pas nettement si les apprentis de ce type seront assujettis à la sécurité sociale. D'autre part, l'alinéa 2 de l'actuel § 4 de l'article 2 de l'arrêté-loi autorise le Roi à soustraire les apprentis à la sécurité sociale. L'avant-projet ne l'y autorise plus , l'exclusion de l'application de la sécurité sociale dans son ensemble n'étant plus possible que dans le cas prévu au § 2, 4°. Il est vrai qu'en vertu du § 2, 2°, le Roi peut limiter l'application de la sécurité sociale à un ou à plusieurs de ces secteurs et qu'en vertu du § 2, 3°, il peut déterminer des modalités spéciales d'application.

Une troisième différence par rapport au régime existant, et qu'il convenait de relever, est la suivante : les apprentis ressortissant à la formation et au perfectionnement professionnels dans les métiers et négoces ne sont, selon le texte existant, assujettis à la sécurité sociale qu'après qu'un arrêté royal l'aura décrété. S'ils sont visés par l'avant-projet, leur assujettissement résultera désormais de la loi, le Roi ne pouvant plus qu'en limiter l'application ou en fixer les modalités.

.../...

III. En ce qui concerne le personnel des établissements d'enseignement, l'avant-projet ne comporte aucune disposition légale, à la différence de l'actuel article 2 de l'arrêté-loi qui dispose en son § 5 : "Le présent arrêté-loi est aussi applicable, dans les conditions et suivant les modalités fixées par le Roi, aux établissements d'enseignement gardien, primaire, moyen, normal, technique et artistique officiels ou libres ainsi qu'aux membres laïques du personnel enseignant ou administratif que ces établissements occupent". Dans l'avant-projet ce personnel est donc rangé, soit parmi les travailleurs, soit parmi les non travailleurs auxquels le Roi peut rendre la sécurité sociale applicable. Le texte existant s'emploie uniquement à résoudre le problème de la sécurité sociale , sans se préoccuper du problème délicat de savoir si, en l'espèce, il y a ou non contrat de louage de travail. Si l'on entend éluder le problème également po r l'avenir, il serait sans doute indiqué de conserver la solution qui prévaut actuellement. Toute autre solution risque, en effet, d'actualiser le problème au cas où le Roi n'aurait pas réglé en temps voulu l'application de la sécurité sociale à ces personnes.

IV. En ce qui concerne les personnes visées à l'article 2bis de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, y inséré par la loi du 15 avril 1965, l'on constatera qu'en raison de l'abrogation de cette disposition, leur assujettissement à la sécurité sociale ne découlera plus d'une disposition légale mais sera subordonné à une intervention du Roi en vertu du texte nouveau du 1 , 1°, de l'article 2, qui habilite le Roi à étendre, dans les conditions qu'Il

.../...

détermine, l'application de la sécurité sociale aux personnes qui, sans être liées par un contrat de louage de travail, fournissent contre rémunération des prestations de travail sous l'autorité d'une autre personne ou qui exercent une activité dans des conditions similaires à celles de ces personnes.

V. Ce texte nouveau du § 2, 1°, de l'article 2, qui entend ouvrir la voie à une extension de la sécurité sociale aux non travailleurs, constitue une innovation très importante que l'avant-projet entend introduire dans le régime de la sécurité sociale. Selon l'exposé des motifs, l'intention est de permettre l'application de la sécurité sociale non seulement au personnel des services publics doté d'un régime statutaire, mais encore et surtout aux personnes qui, d'un point de vue social et économique, se trouvent dans une situation analogue à celle des travailleurs.

a) L'élargissement de la sécurité sociale à ces personnes, même s'il demeurait limité à un seul secteur, aura pour effet que ces personnes au même titre que celles que le Roi aura désignées comme étant leur employeur, seront tenues de payer des cotisations de sécurité sociale correspondant au secteur ou aux secteurs dans lesquels l'assujettissement aurait été décrété. En effet, comme il a été dit, le régime de sécurité sociale, tel qu'il a été réglé par l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, comporte essentiellement l'obligation de cotiser, aux divers secteurs de la sécurité sociale, les droits que les travaileurs ou les personnes qui leur sont assimilées tirent de ces cotisations étant réglés par les législations relatives à

.../...

ces secteurs. Ces dernières législations étant principalement sinon exclusivement conçues dans le dessein de régler le cas des travailleurs, la question se pose de savoir si le Roi ne doit pas être habilité à prendre les mesures qui permettraient à ceux qu'il incorpore dans la sécurité sociale comme non-travailleurs, d'exercer effectivement des droits aux prestations corrélatives. L'article 14 de l'avant-projet dispose d'ailleurs que lorsque le Roi fait usage d'une des facultés d'extension de la sécurité sociale, il étend par le même arrêté le champ d'application de ceux des régimes de sécurité sociale "dont il entend faire bénéficier les nouveaux assujettis". Comme l'avant-projet prévoit que le Roi procédera à cette double opération "par le même arrêté", il conviendrait de réunir les deux points en un seul texte.

b) La règle contenue dans l'article 2 de l'avant-projet en vertu de laquelle le Roi peut étendre le champ d'application de la sécurité sociale aux non-travailleurs doit, aux termes de l'exposé des motifs, permettre d'assujettir à la sécurité sociale "les agents de l'Etat, des provinces, des communes, des établissements publics qui ne sont pas engagés par contrat, mais dont les droits et obligations sont réglés par un statut". Ce texte le permet effectivement. Encore ne faudrait-il pas en inférer que le personnel des services publics ainsi visé échappe complétement à la sécurité sociale. Rien n'est moins vrai. Dès avant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, le régime des allocations familiales des travailleurs s'appliquait aux agents des services publics régis par un statut. Des lois postérieures, notamment la loi du 20 mai 1949, celle du 28 avril 1958 en son article 15, ont étendu l'application

.../...

de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 à certains agents sous statut ou ont permis pareille extension par voie d'arrêté royal. Parfois des mesures particulières ont été prises, par exemple, par la loi du 27 juin 1963. D'autres dispositions légales, par exemple l'article 22 de la loi du 9 août 1963, permettent au Roi d'étendre aux agents des services publics, tout ou partie de l'application de l'un ou l'autre secteur de la sécurité sociale. L'avant-projet ne modifie en rien les dispositions légales qui viennent d'être citées. Sur ce point toutefois se pose un problème qui concerne l'exercice par le Roi des multiples attributions qu'il détient en la matière, d'autant plus que cet exercice n'est pas toujours soumis aux mêmes formes. Encore que ce problème ne devra être tranché qu'au moment où le Roi prendra pareils arrêtés, il appartient au législateur de s'exprimer clairement sur les intentions qu'il entend voir réaliser.

c) L'extension de la sécurité sociale aux non-travailleurs doit, selon l'exposé des motifs, profiter en second lieu à ceux qui , sur le plan social et économique, se trouvent dans une situation analogue à celle des travailleurs.

L'avant-projet entend par là armer le Gouvernement pour mettre un terme à certaines pratiques suivies notamment en matière de travail à domicile, ou de personnel intérimaire, pratiques qui visent à exclure l'application de la sécurité sociale et qui ont pour effet que les parties intéressées préfèrent

.../..

au contrat de louage de travail une autre construction juridique pour fixer leurs rapports de droit. C'est là incontestablement abandonner indûment, dans certains cas, le terrain propre du contrat de louage de travail, encore qu'il soit difficile de le prouver vu l'unanimité avec laquelle les partenaires défendent la construction juridique qu'ils ont choisie et les marques extérieures dont ils entourent son exécution. Même si elles ne sont perceptibles que dans certains secteurs marginaux, ces pratiques sont préjudiciables non seulement à la sécurité sociale qu'elles privent de cotisations, mais aussi à l'ensemble des employeurs et des travailleurs en créant une certaine forme de concurrence déloyale.

Or, le problème qui vient d'être évoqué n'est envisagé et résolu par l'avant-projet que du seul point de vue de la sécurité sociale puisque l'assimilation aux travailleurs n'est prévue que pour la seule application de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944. La possibilité de protéger dans une certaine mesure ceux qui travaillent dans les conditions ainsi décrites, se limite dès lors à la sécurité sociale et aux droits qu'ils pourraient éventuellement y faire valoir dans les secteurs auxquels l'application de la sécurité sociale a été étendue. Quant au fonctionnement de ce rapport de droit sur le plan des autres relations entre parties, l'avant-projet ne le met pas en cause. Il va même jusqu'à le légaliser dans une certaine mesure, à tel point que ceux qui travaillent dans les liens d'un pareil rapport se verront privés de la protection qu'ils devraient normalement

.../...

trouver dans un régime de contrat de louage de travail. Ne faut-il dès lors pas envisager dans une perspective plus large le problème que posent certaines fictions juridiques à travers lesquelles des travailleurs sont soustraits à l'empire du droit social. Sans doute, serait-ce placer le problème en dehors du cadre restreint qui est celui de l'avant-projet. Mais cette solution plus vaste serait peut-être la seule qui permette à la fois de faire face au risque de démantèlement qui menace le contrat de louage de travail dans certains domaines et d'assurer une protection plus large à ceux qui travaillent, en les reconnaissant, en tous points, comme de véritables salariés. Mais ce serait là quitter le domaine de la sécurité sociale et sortir du cadre de l'avant-projet. Aussi, le Conseil d'Etat s'abstient-il de proposer un texte en ce sens sans pour autant se dissimuler que le problème qui vient d'être posé est extrêmement compliqué et délicat et n'est sans doute pas encore mûr pour faire l'objet de mesures légales.

d) Lorsque le Roi mettra en oeuvre la délégation de pouvoirs exposée ci-dessus, il lui appartiendra aussi, le cas échéant, de décider si ceux qu'il incorpore dans la sécurité sociale doivent être considérés comme employés ou comme travailleurs.

e) L'intervention royale aura aussi pour conséquence que lorsque, par son effet, des personnes antérieurement soumises à l'un ou l'autre régime de sécurité sociale pour travailleurs indépendants passeront à la sécurité sociale des travailleurs, il sera, fût-ce implicitement, mis un terme à l'application de la législation qui les reconnaissait comme indépendants.

+

Selon l'exposé des motifs, le nouveau texte du § 3 de l'article 2 tend à déterminer le champ d'application territoriale de l'arrêté-loi, comblant ainsi une lacune à laquelle jusqu'à présent, il n'avait été remédié que par voie d'instruction de l'Office nationale de sécurité sociale.

Une fois de plus, il s'agit avant tout, sinon exclusivement, de l'assujettissement à la sécurité sociale.

On sait que certaines lois relatives aux secteurs particuliers de la sécurité sociale contiennent des dispositions concernant le champ d'application territoriale. On peut citer, à cet égard, l'article ler des lois relatives aux vacances annuelles coordonnées par arrêté royal du 9 mars 1951, dont le projet s'est apparemment inspiré. D'autre part, les lois relatives à la pension des ouvriers et des employés exigent que les travailleurs soient occupés en Belgique, encore que des dérogations à cette condition puissent être accordées par arrêté royal. C'est dire que l'avant-projet peut également se répercuter, dans ce domaine, sur l'application ultérieure des législations de secteur.

Le texte du nouveau § 3 de l'article 2 appelle les observations suivantes.

La version néerlandaise porte : "Onder voorbehoud van de toepassing van de internationale overeenkomsten" alors que, dans le texte français, cette réserve porte sur les "conventions internationales de sécurité sociale". Selon le fonctionnaire délégué, le texte vise également les règlements internationaux, tels que les règlements de la Commission de la Communauté économique européenne, ainsi que les règlements internationaux sur la navigation aérienne

Le texte de l'avant-projet n'est pas très clair. On n'aperçoit du reste pas la raison pour laquelle on s'est écarté de la formule employée à l'article 1er des lois coordonnées relatives aux vacances annuelles.

Sous un autre rapport, il y a lieu d'attirer l'attention sur les dispositions de l'alinéa 2 de cet article 1er, aux termes desquelles le Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale peut dispenser les employeurs de l'application des lois coordonnées sur les vacances annuelles pour les travailleurs qui sont occupés à l'étranger et qui, en vertu de la législation étrangère, bénéficient d'avantages au moins égaux à ceux prévus par lesdites lois coordonnées. Le projet laisse cet alinéa inchangé . Cette disposition montre, une fois de plus, que le problème du champ d'application de la sécurité sociale, même limité à l'assujettissement à la sécurité sociale, ne peut être abordé sous une optique trop unilatérale et qu'il ne faut pas négliger l'interdépendance entre les législations relatives aux différents secteurs de la sécurité sociale, d'une part, et l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 d'autre part. Sur certains points, heureusement d'importance secondaire, des discordances ne sont , dès lors, pas exclues. L'avant-projet qui attribue au Roi de très larges pouvoirs viendra souvent transformer l'aspect juridique que revêt le problème des contrariétés entre le régime de la sécurité sociale et les législations de secteur. La question pourra, en effet, être posée de savoir si le Roi est bien habilité à modifier une disposition légale expresse et, dans l'affirmative, quelle est l'étendue de ce pouvoir et quelles sont les formes dans lesquelles il doit s'exercer.

\+

\+ \+

.../...

Le § 4 du nouvel article 2 de l'arrêté-loi a trait à la nullité du contrat existant entre l'employeur et le travailleur, nullité dont, suivant l'avant-projet, l'employeur ne peut se prévaloir.

Cette matière est actuellement réglée par le § 7 de l'article 2 de l'arrêté-loi, tel qu'il a été fixé par la loi du 14 juillet 1961. Ce § 7 est ainsi conçu : "Les employeurs ne peuvent, en vue d'écarter l'application du présent arrêté-loi, se prévaloir de la nullité du contrat de louage de services, notamment lorsque cette nullité provient de la violation, même involontaire dans leur chef, des lois et arrêtés relatifs à la police et à la réglementation du travail".

Selon l'exposé des motifs, le § 4 du nouvel article 2 reprend la disposition de l'actuel article 2, § 7, tout en ne la limitant plus au seul contrat de louage de travail.

Le Conseil d'Etat rappelle à propos du texte de l'avant-projet l'observation qu'il a faite au sujet d'une disposition similaire dans son avis L. 7670/2 du 9 mars 1962 sur le projet de loi qui est devenu la loi du 12 avril 1965 concernant la protection de la rémunération des travailleurs : "Cette disposition est de nature à induire en erreur. Elle permet, en effet, de croire à l'applicabilité du projet dans le cas, par exemple, de nullité du contrat de louage de travail pour une cause illicite. Il est peu probable que le Gouvernement entende

.../...

apporter des restrictions aux règles de nullité des contrats; sans doute, le but est-il plutôt de disposer, par analogie avec la loi sur les accidents du travail notamment, que le projet restera applicable lorsque la nullité du contrat trouve sa source dans une infraction à la réglementation du travail " (Doc. parl. Ch. , session 1962- 1963, n° 471, page 10, sp. 14).

Il renvoie du reste aussi à son avis L.9086/2 (Doc. parl. Sénat, session 1964-1965, n° 115, pages 138 à 141).

Sous réserve de ces observations, il est proposé ci-après un nouveau texte pour cette disposition.

Il est permis de se demander, en outre, si la disposition ne devrait pas non plus exclure que le travailleur puisse se prévaloir de la nullité du contrat.

Enfin, elle devra sans doute pouvoir s'appliquer à des rapports de droit autres que contractuels.

\+

\+ +

Article 3.

Suivant l'exposé des motifs , cet article groupe toutes les dispositions relatives aux modalités qui entrent en ligne de compte lors de la détermination et du paiement des cotisations de sécurité sociale : rémunérations, limites, variations de ces limites, périodicité du paiement etc ...

.../...

Le texte de cet article appelle les constatations suivantes . Il y a tout d'abord le fait qu'il définit la notion de rémunération, ce que l'arrêté-loi avait omis de faire. Ensuite, il y a le fait qu'il ne reprend pas la disposition de l'alinéa 1er du § 3 de l'actuel article 3 de l'arrêté-loi ,aux termes de laquelle les cotisations de sécurité sociale englobent celles prévues respectivement par la législation relative aux allocations familiales, aux pensions de vieillesse et de survie et aux vacances annuelles. Enfin, le nouveau texte ne prévoit plus l'obligation, pour l'employeur, de se conformer aux arrêtés pris en exécution de la loi du 26 janvier 1951 .

\+

\+ \+

Article 4.

Cet article fixe les taux et les plafonds en fonction desquels les cotisations de sécurité sociale sont calculées. Le nouveau texte ne modifie en rien le régime existant, mais il le formule en des termes bien plus clairs et intelligibles.

La règle du paiement trimestriel des cotisations comporte actuellement une exception prévue par l'article 3, § 4, alinéas 4 et 5, de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, tel qu'il a été modifié par l'article 14 de la loi du 13 juin 1966 intégrant la troisième semaine de vacances dans le régime des vacances annuelles des travailleurs,

.../...

ainsi que par l'article 25, §§ 1er et 2, de la loi du 28 mars 1964 intégrant l'allocation complémentaire de vacances dans le régime des vacances annuelles des travailleurs, tel qu'il a été remplacé par l'article 12 de la susdite loi du 13 juin 1966. Ces textes sont , en majeure partie, abrogés par l'avant-projet, eu égard aux dispositions du nouveau § 3 de l'article 3 de l'arrêté-loi (article 15, dernier alinéa, du texte proposé). L'exposé des motifs ne fait même pas allusion à cette modification.

\+

\+ \+

Article 5.

Cet article tend à remplacer l'article 4 de l'arrêté-loi par un texte nouveau ayant trait au transfert des cotisations aux organismes qui assurent le service des prestations sociales.

L'avant-projet ne reprend pas le texte qui figure au dernier alinéa de l'actuel article 4 de l'arrêté-loi et qui permet au Roi de modifier , par arrêté délibéré en conseil des Ministres, les formules de répartition prévues par l'arrêté-loi du 28 décembre 1944.

Il ne reproduit pas davantage la disposition aux termes de laquelle le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, réduire le taux de la cotisation des pensions d'ouvriers à 12 p.c. à partir du 1er janvier 1966.

En revanche, il prévoit expressément l'octroi d'avances.

.../...

En ce qui concerne les cotisations destinées à couvrir les frais de gestion de l'Office national de sécurité sociale, le Conseil d'Etat est d'avis que cette matière doit être réglée de manière plus détaillée. On pourrait le faire en insérant dans le projet une disposition qui s'inspire de l'article 12 de l'arrêté du Régent du 16 janvier 1945, tel qu'il a été modifié par l'arrêté royal du 24 juin 1964.

Comme le texte de l'avant-projet est différemment formulé, le maintien de la référence à la part de la cotisation qui est directement versée par l'employeur aux organismes s'occupant des pensions d'employés est superflu et même de nature à induire en erreur, l'Office national ne recevant jamais cette part.

\+

\+ \+

Article 6.

Cet article énonce notamment la règle que l'employeur qui ne transmet pas les cotisations de sécurité sociale à l'Office national dans les délais prévus, est redevable d'une majoration de cotisation et d'intérêts de retard.

En vertu de l'article 12, § 1er, alinéa 1er, de l'arrêté-loi, cette obligation vise les employeurs qui n'effectuent pas les versements prescrits dans les délais fixés par arrêté royal.

Le nouveau texte de l'avant-projet ne permet pas de déterminer avec certitude si le paiement tardif des avances éventuellement imposées entraîne, lui aussi, la débition d'une majoration de cotisation et d'intérêts

.../...

de retard. Comme il ne ressort pas de l'exposé des motifs que l'avant-projet entend modifier la règle existante, le Conseil d'Etat a estimé devoir compléter le texte par l'insertion des mots "y compris les avances éventuelles".

\+

\+ \+

Article 7.

Cet article tend à insérer dans l'article 19, alinéa ler, de la loi du 16 décembre 1851 sur les privilèges et hypothèques formant le titre XVIII du livre III du Code civil un 4°ter qui reprend le privilège de l'Office national de sécurité sociale, le 4° quinquies, où ce privilège figure actuellement, étant abrogé. Dans le même temps, le privilège du Fonds des maladies professionnelles est transféré du 4° quinquies au 4° ter.

L'insertion directe du privilège dans l'article 19 de la loi du 16 décembre 1851 constitue, sans nul doute, une meilleure technique législative que celle à laquelle l'actuel arrêté-loi du 28 décembre 1944 a recouru (article 12bis, § 2). Il importe toutefois d'éviter , dans toute la mesure du possible, que plusieurs créanciers n'occupent un privilège de même rang.

La place du 4° ter est d'ores et déjà réservée par le projet de loi précité - qui a été déposé à la Chambre par le Ministre de l'Emploi et du Travail le 27 septembre 1966 et qui modifie la loi du 7 janvier 1958 relative aux fonds de sécurité d'existence (Doc. parl. Chambre, session 1965-1966 , n°263/I) - au privilège établi en faveur des cotisations destinées à ces

.../...

fonds. L'article 5 de ce projet de loi prévoit déjà l'insertion d'un 4° ter dans l'article 19 de la loi sur les hypothèques.

Le Conseil d'Etat est d'avis qu'il serait préférable de maintenir le privilège de l'Office national de la sécurité sociale et du Fonds des maladies professionnelles au 4° quinquies dudit ariticle 19. Le nouveau texte proposé ci-après comporte une disposition rédigée dans ce sens.

\+

\+ \+

Article 8.

Cet article, d'une part, reprend les dispositions existantes relatives aux contestations et à la prescription et, d'autre part, prévoit de nouvelles règles de procédure en matière de contrainte exécutoire.

Le texte de l'avant-projet dit que la contrainte est signifiée par exploit d'huissier. Il ne permet pas de déterminer avec certitude s'il s'agit en l'espèce d'un exploit d'huissier de justice ou d'un exploit émanant d'huissiers que l'Office national désignerait parmi ses agents. Il serait, en tout cas, utile de le préciser.

Le texte peut être amélioré sur de nombreux points, ainsi qu'en témoigne le texte proposé à la fin du présent avis.

.../...

Sans doute le texte pourrait-il être utilement complété par une disposition prévoyant un délai minimal qui doit être observé depuis l'envoi de la mise en demeure, avant que la contrainte ne soit rendue exécutoire.

\+

\+ \+

Article 9.

L'article 9 de l'avant-projet reprend les dispositions pénales prévues actuellement par l'article 12, §§ 2 et 3, de l'arrêté-loi. Il en supprime toutefois certaines : c'est ainsi que n'est plus considéré comme infraction le fait, pour l'employeur, de ne pas avoir retenu la cotisation de travailleur et que le droit de porter plainte reconnu au Ministre de la Prévoyance sociale et à l'Office national de sécurité sociale par l'article 12, § 2, de l'arrêté-loi n'est maintenu qu'au seul profit de ce dernier.

Selon les renseignements fournis par le fonctionnaire délégué, c'est à tort que le 2° du texte de l'avant-projet a omis de préciser, comme le fait l'actuel arrêté-loi, que l'infraction qu'il prévoit constitue, elle aussi, un délit de plainte.

Suivant l'exposé des motifs, le texte du 3° est nouveau. Il tend à obliger les employeurs à fournir aux délégués de l'Office national les renseignements requis en vue d'un calcul précis des cotisations. Il serait sans doute utile, comme le fait du reste le texte proposé ci-après, de ne pas se borner à prévoir une infraction à cet égard, mais de formuler aussi l'obligation en question dans un texte distinct, qui pourrait être rattaché

.../...

aux textes obligeant les employeurs assujettis à faire les déclarations prévues par la loi.

\+

\+ +

Article 10.

Selon l'exposé des motifs, cet article de l'avant-projet reprend les dispositions des actuels articles 9 et 9bis de l'arrêté-loi, tels qu'ils ont été fixés par la loi du 14 juillet 1961 et modifiés par l'arrêté royal du 24 juin 1964.

L'avant-projet ne prévoit plus l'obligation, pour l'Office national, de publier un rapport financier annuel relatif à la sécurité sociale. L'exposé des motifs ne s'en explique pas.

D'autre part, l'article 9 actuel de l'arrêté-loi dispose in fine : "En outre, l'Office national de sécurité sociale peut créer un service mécanographique et le mettre à la disposition des organismes visés à l'article 4. Les charges du fonctionnement de ce service seront réparties entre ces différents organismes".

L'avant-projet substitue à cette disposition le texte suivant :

" § 4. L'Office national de sécurité sociale peut créer un service mécanographique et le mettre à la disposition des organismes visés à l'article 4. Il peut également s'associer avec lesdits organismes en vue de sa création. Les charges du fonctionnement de ce service seront réparties entre ces différents organismes.

.../...

Cet Office peut également confier l'exécution de ses travaux mécanographiques à un établissement privé, à condition qu'il dispose auprès de cet établissement d'un représentant permanent, chargé de la haute direction et de la surveillance régulière des travaux effectués pour son compte. Le Comité de gestion dudit Office désigne parmi les fonctionnaires dirigeants de celui-ci, et avec l'approbation du Ministre qui a la prévoyance sociale dans ses attributions, ce représentant permanent".

Le § 4 de l'avant-projet prévoit donc, en son alinéa 1er, que l'Office national peut "s'associer" avec les organismes visés à l'article 4 en vue de la création d'un service mécanographique, alors que, selon le texte actuel, il peut mettre ce service mécanographique à la disposition des autres organismes visés. Le terme "s'associer", employé dans l'avant-projet, ne paraît guère heureux, étant donné qu'il ne s'agit pas, en l'espèce, de la création d'un nouvel établissement doté de la personnalité civile. Mieux vaudrait employer le terme "s'entendre".

L'alinéa 2, qui n'a pas d'équivalent dans le texte actuel de l'arrêté-loi , autorise l'Office national à confier l'exécution de ses travaux mécanographiques à un établissement privé. Il va sans dire que les précautions nécessaires devront être prises en vue d'assurer que le secret professionnel auquel l'Office national est tenu soit également respecté par l'établissement privé.

\+

\+ \+

.../...

Article 11.

Cet article de l'avant-projet tend à remplacer l'article 8, alinéa 3, du même arrêté-loi par la disposition suivante : "Les dispositions du présent article ne visent pas les prestations prévues par les lois relatives aux régimes visés aux 3°, 4°, 5°, 7° de l'article 1er, qui sont régis par les dispositions desdites lois".

L'article 8 de l'arrêté-loi établit une réglementation générale en matière d'insaisissabilité et d'incessibilité des prestations sociales. Aux termes de son alinéa 3, que l'avant-projet modifie, cette réglementation ne s'applique pas aux régimes de pensions et d'allocations familiales qui possèdent leurs propres règles. Dans le régime des allocations familiales, elles font l'objet de l'article 74, dernier alinéa, des lois coordonnées par l'arrêté royal du 19 décembre 1939. Dans le régime des prestations au titre de pension, elles font notamment l'objet de l'article 79 des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946, article expressément déclaré applicable aux prestations du secteur des pensions pour ouvriers par l'article 27, § 1er, 1°, de la loi du 21 mai 1955 et aux prestations du secteur des pensions pour employés par l'article 35, § 1er, de la loi du 12 juillet 1957.

A ces exceptions, l'avant-projet en ajoute une nouvelle, relative au secteur des vacances annuelles. En effet, l'article 23 des lois relatives aux vacances annuelles coordonnées par l'arrêté royal du 9 mars 1951 se réfère à la loi du 18 août 1887. Or, cette loi, à l'exception de son article 3bis relatif à certaines pensions, a été abrogée par l'article 54, 2°, de la loi du

.../...

12 avril 1965 concernant la protection de la rémunération des travailleurs. D'autre part, l'article 2 de cette dernière loi dispose que ne sont pas à considérer comme rémunération les indemnités payées directement ou indirectement par l'employeur comme pécule de vacances. La réglementation relative à l'insaisissabilité et l'incessibilité du pécule de vacances fait présentement l'objet de l'article 35, alinéa 1er, de la loi précitée du 12 avril 1965, aux termes duquel les dispositions des chapitres V et VI de cette loi sont applicables aux prestations prévues à l'article 2, dernier alinéa, 1°, c'est-à-dire au pécule de vacances.

Il en résulte que c'est à juste titre que l'avant-projet exclut les secteurs des allocations familiales, des pensions et des vacances annuelles, du champ d'application de l'article 8 de l'arrêté-loi.

\+

\+ \+

Article 14.

L'article 14 de l'avant-projet porte :

"Article 14.-

Le Roi peut modifier la numérotation des articles de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs; il peut également modifier les dispositions légales existantes afin de les mettre en concordance avec les dispositions de la présente loi.

.../...

Lorsque le Roi fait usage d'une des facultés prévues à l'article 2, § 2, 1° et 2°, du présent arrêté-loi il étend par le même arrêté le champ d'application de ceux des régimes prévues à l'article ler dont il entend faire bénéficier les nouveaux assujettis; il peut également les assimiler aux bénéficiaires de la loi sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail".

La première phrase de l'alinéa ler est superflue, si le Gouvernement se rend à la proposition, faite par le Conseil d'Etat, de faire de l'avant-projet une nouvelle loi.

La deuxième phrase de l'alinéa ler, qui reprend le prescrit de l'actuel article 13 de l'arrêté-loi, sera certes utile, étant donné que de nombreuses dispositions légales devront être adaptées au nouveau numérotage des dispositions de l'avant-projet.

L'exposé des motifs fait, concernant la première phrase de l'alinéa 2, le commentaire suivant :
"Cet article prévoit en outre que lorsque le Roi fait usage de la faculté prévue à l'article 2, § 2, 1° et 2°, en faveur de certaines personnes, il étend à ces mêmes personnes et par le même arrêté le champ d'application de la loi sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail et celui des régimes prévus à l'article ler dont Il entend les faire bénéficier. Cette disposition permettra de pallier les inconvénients qui résulteront des extensions prévues du champ d'application de l'arrêté-loi".

A cet égard, il convient en premier lieu d'observer que ledit article 2, § 2, 2°, ne prévoit pas une extension de la sécurité sociale mais, au contraire, une limitation de celle-ci.

.../...

L'exposé des motifs insiste ensuite sur le fait que l'extension ou la limitation du champ d'application des législations relatives aux secteurs de la sécurité sociale doit intervenir au même moment et par le même arrêté que l'assujettissement à la sécurité sociale.

Cette disposition trouve donc sa place immédiatement à la suite de la disposition qui règle ce dernier point.

Enfin, la dernière phrase de l'alinéa 2 de l'article 14 de l'avant-projet autorise le Roi à étendre le champ d'application de la loi sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail, aux personnes qu'il entend faire bénéficier de la sécurité sociale.

L'avant-projet s'étend ainsi à un secteur qui ne relève pas de la sécurité sociale au sens juridique de cette expression. Les lois sur les accidents du travail coordonnées par l'arrêté royal du 28 septembre 1931 procèdent de conceptions totalement différentes de celles qui ont inspiré la sécurité sociale, telle qu'elle est régie par l'arrêté-loi du 28 décembre 1944. Cette disposition n'est donc pas à sa place dans l'avant-projet.

L'extension du champ d'application de la loi sur les accidents du travail à certains non travailleurs pose d'ailleurs quelques problèmes, notamment en ce qui concerne la définition de l'accident du travail, sur lesquels il n'est pas possible de s'étendre ici.

\+

\+ \+

.../.

Article 15.

Cet article de l'avant-projet prévoit notamment l'abrogation de l'article 12ter de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 qui, en vue de la recherche, de la constatation et de la répression des infractions à l'article 3, alinéa 2, de l'arrêté-loi, se réfère aux articles 2 à 9 de la loi du 26 janvier 1951 concernant les documents dits sociaux. Le Gouvernement estime donc pouvoir renoncer à l'application de ces dispositions. Ceci résulte d'ailleurs également du fait que l'article 3 de l'avant-projet ne fait plus mention de l'obligation, pour l'employeur, de se conformer au prescrit des arrêtés royaux pris en exécution de la loi du 26 janvier 1951. Une abrogation explicite de l'article 1er, alinéa 1er, 9°, de la loi du 26 janvier 1951, tel qu'il est modifié par la loi du 28 mai 1953 et se réfère à la loi du 28 décembre 1944, pour utile qu'elle soit, n'est pas indispensable, cette abrogation se dégageant à suffisance des autres dispositions précitées de l'avant-projet.

\+

\+ \+

Article 16.

Aux termes de cet article, la loi en projet entre en vigueur le premier jour du trimestre civil qui suit sa publication au Moniteur belge.

Ce délai paraît un peu court, à moins que le Gouvernement n'entende surseoir à la publication de la loi jusqu'à ce que les arrêtés d'exécution soient prêts.

.../...

TEXTE PROPOSE

PROJET DE LOI PORTANT REVISION DES DISPOSITIONS RELATIVES A LA SECURITE SOCIALE DES TRAVAILLEURS, INTRODUITES PAR L'ARRETE-LOI DU 28 DECEMBRE 1944.

CHAPITRE Ier. - CHAMP D'APPLICATION

Article 1er (article 2 de l'avant-projet, partim).

§ 1er. La présente loi s'applique :

1° aux travailleurs et employeurs liés par un contrat de louage de travail;

2° aux apprentis et patrons liés par un contrat d'apprentissage.

§ 2. La présente loi n'est pas applicable aux personnes assujetties aux régimes de sécurité sociale :

1° des ouvriers mineurs et assimilés;

2° des marins de la marine marchande.

§ 3. Le Roi peut, par arrêté délibéré en conseil des Ministres et après consultation du Conseil national du travail :

1° pour les catégories de travailleurs qu'il détermine :

a) limiter l'application de la présente loi à un ou plusieurs des régimes prévus à l'article 7;

.../.

b) fixer des modalités spéciales d'application qui dérogent à certaines dispositions de la présente loi;

2° dans les conditions qu'il détermine, soustraire à l'application de la présente loi, les travailleurs occupés dans un emploi accessoire ou accomplissant des prestations de travail qui sont essentiellement de courte durée, ainsi que leurs employeurs dans la mesure où ils occupent de tels travailleurs.

Article 2 (article 2 de l'avant-projet, partim).

Le Roi peut, par arrêté délibéré en conseil des Ministres, et après consultation du Conseil national du travail, étendre la présente loi, dans les conditions qu'il détermine, aux personnes qui, sans être liées par un contrat de louage de travail ou un contrat d'apprentissage, accomplissent contre rémunération des prestations de travail sous l'autorité d'une autre personne ou qui exercent une activité dans des conditions similaires à celles des travailleurs ou apprentis, ainsi qu'aux personnes désignées par le Roi comme étant leur employeur.

Article 3 (article 14 de l'avant-projet, partim).

Lorsque le Roi met en oeuvre un des pouvoirs que lui confèrent l'article 1er, § 3, 1°, a, ou l'article 2, il prend dans le même arrêté les dispositions qui s'imposent relativement à l'application des régimes prévus à l'article 7.

.../...

Article 4 (article 2 de l'avant-projet, partim).

Pour l'application de la présente loi, sont assimilés aux travailleurs les apprentis visés à l'article 1er, § 1er, 1°, ainsi que les personnes qui ne sont pas des travailleurs et auxquelles la présente loi est étendue en exécution de l'article 2.

Pour l'application de la présente loi, sont assimilés aux employeurs les patrons visés à l'article 1er, § 1er, 1°, ainsi que les personnes que le Roi désigne comme employeurs en exécution de l'article 2.

Article 5 (article 2 de l'avant-projet, partim).

Sans préjudice des dispositions de conventions internationales où d'autres règlements internationaux et de la disposition de l'article 13, alinéa 2, de la loi du 17 juillet 1963 relative à la sécurité sociale d'outre-mer, la présente loi s'applique lorsque les travailleurs sont au service d'un employeur établi en Belgique ou sont attachés à un siège d'exploitation établi en Belgique et qu'ils sont occupés soit en Belgique, soit à l'étranger, tout en étant domiciliés en Belgique.

Article 6 (article 2 de l'avant-projet, partim).

La nullité du contrat ne peut être invoquée aux fins d'écarter l'application de la présente loi à l'égard des prestations de travail accomplies en vertu d'un contrat nul en raison d'infraction aux dispositions ayant pour objet la réglementation des relations de travail.

.../...

CHAPITRE II. - L'OFFICE NATIONAL DE SECURITE SOCIALE.

Article 7 (article 1er de l'avant-projet, partim).

L'Office national de sécurité sociale institué par l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 auprès du Ministère qui a la sécurité sociale dans ses attributions, perçoit les cotisations des employeurs et des travailleurs et en répartit le produit en exécution des régimes:

1° d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité :

a) en ce qui concerne le secteur des soins de santé;

b) en ce qui concerne le secteur des indemnités;

2° des allocations familiales pour travailleurs salariés;

3° de pensions de retraite et de survie :

a) des ouvriers;

b) des employés;

4° relatif à l'emploi et au chômage des travailleurs salariés;

5° des vacances annuelles des travailleurs salariés.

Article 8 (article 1er de l'avant-projet, partim).

L'Office national de sécurité sociale peut être chargé en outre d'opérations en exécution des régimes :

1° de sécurité sociale :

a) des ouvriers mineurs et assimilés;

b) des marins de la marine marchande;

2° concernant les fonds de sécurité d'existence des travailleurs salariés;

3° concernant les maladies professionnelles.

.../...

Article 9 (article 10 de l'avant-projet, partim).

L'Office national de sécurité sociale est un établissement public doté de la personnalité juridique.

L'organisation et le fonctionnement en sont réglés par le Roi.

L'Office est placé sous la garantie de l'Etat.

La gestion journalière de l'Office est assumée par un administrateur général, assisté d'un administrateur général adjoint.

L'Office peut transiger et compromettre dans tous les cas où il y a intérêt.

Article 10 ... (texte de l'article 10, § 4, de l'avant-projet, sous réserve de remplacer à l'alinéa 1er, le verbe "s'associer" par "s'entendre").

CHAPITRE III. - COTISATIONS DE SECURITE SOCIALE.

Section 1ère - Calcul des cotisations.

Article 11 (article 3 de l'avant-projet, partim).

Les cotisations de sécurité sociale à verser à l'Office national de sécurité sociale sont calculées sur la base de la rémunération.

.../...

Pour l'application de la présente loi, la notion de rémunération se définit comme à l'article 2 de la loi du 12 avril 1965 concernant la protection de la rémunération des travailleurs. Néanmoins le Roi peut, par arrêté délibéré en conseil des Ministres, élargir ou restreindre la définition de la rémunération pour l'application de la présente loi.

Article 12 (article 3 de l'avant-projet, partim).

Les cotisations sont calculées, selon les distinctions établies aux articles 13 et 14, sur la totalité ou sur une partie de la rémunération; dans le dernier cas les limites ... (la suite comme au § 3 du nouvel article 2bis de l'arrêté-loi, tel qu'il figure à l'article 3 de l'avant-projet) ...

Article 13 (article 4 de l'avant-projet, partim).

La cotisation du travailleur est fixée :

1° pour un travailleur manuel :

a) à ... (la suite comme au § 1er, 1°, du nouvel article 3 de l'arrêté-loi, tel qu'il figure à l'article 4 de l'avant-projet) ...

2° pour un travailleur intellectuel :

a) à ... (la suite comme au § 1er, 2°, du même texte)...

Article 14 (article 4 de l'avant-projet, partim).

La cotisation de l'employeur est fixée :

1° pour l'occupation d'un travailleur manuel :

a) à ... (la suite comme au § 2, 1°, du nouvel article 3 de l'arrêté-loi, tel qu'il figure à l'article 4 de l'avant-projet) ...

.../...

2° pour l'occupation d'un travailleur intellectuel :

a) à ... (la suite comme au § 2, 2°, du même texte) ...

Article 15 (article 4 de l'avant-projet, partim).

Pour la détermination du montant des cotisations, les fractions de franc qui n'atteignent pas cinquante centimes sont négligées.

Les fractions de franc atteignant ou dépassant cinquante centimes sont comptées pour un franc.

L'arrondissement au franc supérieur ou inférieur se fait sur le total du montant à verser.

Section 2 - Paiement des cotisations.

Article 16 (articles 3 et 6 de l'avant-projet, partim).

La cotisation du travailleur est retenue à chaque paie par l'employeur.

L'employeur qui a négligé d'opérer en temps voulu la retenue ne peut récupérer à charge du travailleur le montant de la cotisation de celui-ci.

Article 17 (articles 3 et 4 de l'avant-projet, partim).

La cotisation de l'employeur est versée par celui-ci, chaque trimestre, à l'Office national de sécurité sociale en même temps que les cotisations des travailleurs.

.../...

Envers l'Office l'employeur est débiteur tant de sa cotisation propre que de celles des travailleurs qu'il occupe.

Le Roi peut imposer aux employeurs l'obligation de verser à titre d'avance, avant l'échéance trimestrielle, une partie des cotisations qui sont dues.

Une part fixée à 4,40 p.c. de la cotisation de l'employeur prévue à l'article 14, 1°, f, ne doit être versée qu'annuellement, à une date fixée par le Roi. Toutefois, le Roi peut, sur avis du Conseil national du travail, prescrire le versement trimestriel de cette part.

Article 18 (article 6 de l'avant-projet, partim).

§ 1er. L'employeur qui ne verse pas les cotisations, y compris les avances éventuelles, dans le délai imparti est redevable à l'Office national de sécurité sociale d'une majoration de cotisation et d'un intérêt de retard dont le montant et les conditions de paiement sont fixés par arrêté royal. La majoration de cotisation ne peut toutefois être supérieure à 10 p.c. des cotisations dues et l'intérêt de retard calculé sur ces cotisations ne peut excéder le taux de 10 p.c. l'an.

§ 2. Le Roi détermine également les conditions dans lesquelles l'Office national de sécurité sociale peut accorder à l'employeur l'exonération ou la réduction des majorations de cotisation et de l'intérêt de retard.

.../...

Article 19 (article 6 de l'avant-projet, partim).

Le Roi détermine le mode de paiement à adopter par les employeurs pour l'exécution de leurs obligations envers l'Office national de sécurité sociale.

Article 20 (article 6 de l'avant-projet, partim).

Si le débiteur de plusieurs dettes n'a pas précisé par écrit l'imputation de ses paiements au moment de ceux-ci, l'imputation se fait sur la dette la plus ancienne.

L'employeur ne peut en aucun cas affecter son paiement à un régime déterminé.

Section 3 - Justification des cotisations.

Article 21 (article 6 de l'avant-projet, partim).

Tout employeur assujetti est tenu de se faire immatriculer à l'Office national de sécurité sociale et de lui faire parvenir une déclaration justificative du montant des cotisations dues.

Cette déclaration est faite au moyen d'une formule qui, délivrée par l'Office, doit être renvoyée à celui-ci dans le délai fixé par arrêté royal, dûment signée et complétée par les renseignements demandés, y compris ceux d'ordre statistique.

.../...

Article 22 (article 9 de l'avant-projet, partim).

L'Office national de sécurité sociale a le droit de demander à l'employeur, qui est tenu de les lui fournir, tous renseignements jugés utiles par l'Office.

Article 23 (article 6 de l'avant-projet, partim).

En l'absence de déclaration ou en cas de déclaration incomplète ou inexacte, l'Office national de sécurité sociale établit d'office le montant des cotisations dues, soit sur la base de tous éléments déjà en sa possession, soit après avoir recueilli auprès de l'employeur, qui est tenu de les lui fournir, tous renseignements jugés utiles à cette fin.

Le montant de la créance ainsi établie est notifié à l'employeur par lettre recommandé.

Article 24 (article 6 de l'avant-projet, partim).

L'employeur qui ne fait pas parvenir la déclaration dans le délai imparti est redevable à l'Office national de sécurité sociale d'une indemnité dont le montant et les conditions d'application sont fixés par arrêté royal.

Section 4 - Dispositions générales.

Article 25 (article 6 de l'avant-projet, partim).

Indépendamment de l'indemnité prévue à l'article 24 et des majorations de cotisation et des intérêts de retard prévus à l'article 18, les mandataires des employeurs qui ne remplissent pas les obligations qu'il

.../...

leur incombe d'exécuter auxlieu et place de leurs mandants, ou qui ne se conforment pas aux dispositions des arrêtés pris en exécution de la présente loi, sont redevables à l'Office national de sécurité sociale d'une indemnité dont le montant et les conditions d'application sont fixés par arrêté royal.

Article 26 (article 6 de l'avant-projet, partim).

L'employeur est tenu de réparer le préjudice subi par le travailleur du fait de sa négligence ou d'un retard dans le transfert des cotisations de sécurité sociale.

Article 27 (article 6 de l'avant-projet, partim).

Le Roi fixe les conditions dans lesquelles le Ministre qui a la prévoyance sociale dans ses attributions peut agréer des secrétariats sociaux d'employeurs appelés à accomplir en qualité de mandataires de leurs affiliés les formalités prescrites par la présente loi. Il détermine les droits et les obligations de ces secrétariats.

Article 28 (article 6 de l'avant-projet, partim).

L'Office national de sécurité sociale communique à quiconque lui en fait la demande par lettre recommandée et justifie d'un intérêt légitime, le montant de sa créance en cotisations à la charge d'un employeur nommément désigné.

.../...

CHAPITRE IV. - REPARTITION DES COTISATIONS.

Article 29 (article 5 de l'avant-projet, partim).

Au fur et à mesure de la perception des cotisations l'Office national de sécurité sociale verse, selon une procédure fixée par le Roi, et après prélèvement des sommes destinées, conformément au budget, à couvrir ses frais d'administration :

1° à l'Institut national d'assurance maladie-invalidité, la part destinée au régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité;

2° à l'Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés, la part destinée au régime des allocations familiales;

3° à l'Office national des pensions pour ouvriers, la part destinée au régime de pensions de retraite et de survie des ouvriers;

4° à la Caisse nationale des pensions pour employés, la part destinée au régime de pensions de retraite et de survie des employés;

5° à l'Office national de l'emploi, la part destinée au régime relatif à l'emploi et au chômage;

6° à la Caisse nationale des vacances annuelles, la part destinée au régime des vacances annuelles.

.../...

Article 30 (article 5 de l'avant-projet, partim).

Au fur et à mesure de la perception des cotisations, l'Office national de sécurité sociale accorde des avances aux organismes mentionnés à l'article 29, selon une procédure fixée par le Roi et compte tenu des montants qui leur sont dus.

CHAPITRE V. - CONTESTATIONS ET RECOUVREMENT.

Article 31 (article 8 de l'avant-projet, partim).

Les contestations entre l'Office national de sécurité sociale et les employeurs assujettis à la présente loi, même commerçants, sont de la compétence des juridictions civiles. Le juge de paix statue en premier ressort, quel que soit le montant de la demande.

Les actions dont l'Office national de sécurité sociale dispose devant les juridictions civiles contre les employeurs assujettis à la présente loi, du chef de non-paiement des cotisations dans le délai fixé, se prescrivent par trois ans.

Article 32 (article 8 de l'avant-projet, partim).

L'Office national de sécurité sociale peut poursuivre le recouvrement des cotisations, majorations de cotisation, intérêts de retard et indemnités qui sont dus, par voie de contrainte. L'employeur doit être préalablement mis en demeure par une lettre recommandée à la poste contenant une justification du montant de la créance.

.../...

La contrainte est décernée, visée et rendue exécutoire par l'administrateur général de l'Office ou par la personne désignée à cet effet par le comité de gestion. Le montant qu'elle indique est réputé certain et exigible.

La contrainte est signifiée par exploit d'huissier de justice.

L'employeur peut exercer un recours contre la contrainte. A cet effet il doit à peine de forclusion assigner l'Office devant le tribunal de première instance du lieu de son domicile dans le délai de quinze jours à dater de la signification de la contrainte. L'assignation n'a pas d'effet suspensif quant à l'exécution. Le tribunal statue contradictoirement, les parties étant présentes ou non. Le jugement n'est pas susceptible d'appel.

Dans le même délai de quinze jours, l'employeur peut, par lettre recommandée à la poste, saisir l'Office d'une demande de sursis de paiement. La décision de l'Office lui est notifiée de la même manière. S'il n'acquiesce pas à cette décision, l'employeur peut dans le délai de quinze jours à dater du jour de l'expédition de cette dernière, porter l'affaire devant le juge de paix du lieu de son domicile, par une requête motivée. Dans sa requête il doit justifier avoir, dans les délais impartis, fait la déclaration prévue à l'article 21 et effectué le versement des cotisations des travailleurs. Après avoir appelé les parties, le juge statue. Son jugement n'est pas susceptible d'opposition.

Nonobstant l'octroi de délais de paiement, l'Office peut procéder, à titre conservatoire, à la saisie des biens de l'employeur.

.../...

L'Office dispose d'un délai de trois ans pour recouvrer ses créances conformément au présent article. La contrainte signifiée à l'employeur, interrompt la prescription.

Le Roi fixe les autres modalités d'exécution du présent article ainsi que le tarif des frais de poursuite.

Article 33 (article 8 de l'avant-projet, partim).

Les actions intentées contre l'Office national de sécurité sociale en répétition de paiements indus de cotisations se prescrivent par trois ans à partir de la date du paiement.

CHAPITRE VI. - DISPOSITIONS PENALES.

Article 34 (article 9 de l'avant-projet, partim).

Est puni d'un emprisonnement de un jour à sept jours et d'une amende de un franc à vingt-cinq francs ou d'une de ces peines seulement :

1° l'employeur ou son préposé qui ne verse pas à l'Office national de sécurité sociale, dans les délais impa[illegible] et dans le respect des conditions prescrites, la cotisation du travailleur prévue à l'article 13;

2° l'employeur ou son préposé qui ne remplit pas les obligations que lui imposent les arrêtés pris en exécution de la présente loi.

Si l'employeur est une société, une institution ou tout autre groupement, les peines sont prononcées contre les personnes chargées de la gestion journalière.

.../...

L'amende est appliquée autant de fois qu'il y a de travailleurs à l'égard de qui une infraction définie à l'alinéa 1er a été commise, sans que toutefois le total des amendes puisse excéder deux cents francs.

L'employeur est civilement responsable du paiement des amendes prononcées à la charge de son préposé.

Le juge qui prononce la peine à la charge de l'employeur ou de son préposé condamne d'office l'employeur à payer à l'Office national de sécurité sociale le montant des cotisations, majorations de cotisation et intérêts de retard non encore versés à ce dernier au moment du jugement.

L'action pénale est prescrite une année après le fait qui a donné lieu à l'action. Si les cotisations des travailleurs, bien que retenues, n'ont pas été versées à l'Office en temps voulu ou ne l'ont pas été régulièrement, la prescription ne prend cours qu'à compter du jour du transfert des retenues à l'Office.

Article 35 (article 9 de l'avant-projet, partim).

Est puni d'une amende de vingt-six francs à deux cents francs tout employeur ou son mandataire qui assujettit frauduleusement une ou plusieurs personnes à la présente loi.

En outre il est condamné d'office à payer à l'Office national de sécurité sociale une indemnité égale au triple des cotisations déclarées frauduleusement.

.../...

Article 36 (article 9 de l'avant-projet, partim).

Est puni d'une amende de vingt-six francs à deux cents francs et d'un emprisonnement de huit jours à un mois ou d'une de ces peines seulement, l'employeur, son mandataire ou son préposé qui fait obstacle, de quelque manière que ce soit, à l'accomplissement de la mission des agents désignés par l'Office national de sécurité sociale pour recueillir les renseignements visés à l'article 23.

Article 37 (article 9 de l'avant-projet, partim).

Dans les cas prévus aux articles 34, 35 et 36, l'action pénale est intentée sur plainte de l'Office national de sécurité sociale.

CHAPITRE VII. - DISPOSITIONS PARTICULIERES.

Article 38 (article 12 de l'avant-projet).

L'Office national de sécurité sociale, l'Institut national d'assurance maladie-invalidité et l'Office national de l'emploi sont assimilés à l'Etat pour l'application des lois sur les impôts directs ou indirects. Ils sont exempts de tous impôts ou taxes au profit des provinces et des communes.

.../...

Article 39 (article 11 de l'avant-projet).

Les prestations en espèces fournies, en tout ou en partie, à l'aide des ressources de l'Office national de sécurité sociale, sont incessibles et insaisissables, sauf le cas de récupération par l'organisme de paiement, du montant de paiements indus faits antérieurement.

Ces prestations sont régies par les dispositions suivantes :

1° quel que soit le régime matrimonial, la travailleuse mariée dispose des prestations qui lui sont dues, comme de son salaire, conformément à ce qui est prévu par la loi du 10 mars 1900 sur le contrat de travail;

2° les prestations dues à un travailleur d'âge mineur lui sont remises valablement, sauf opposition du père, de la mère ou du tuteur;

3° lorsque le conjoint du titulaire des prestations se plaint de ce qu'il les dilapide, le juge de paix peut décider qu'elles seront versées au plaignant;

4° lorsque le titulaire est veuf, divorcé ou séparé de corps, le juge de paix peut, sur réquisition d'un tiers, décider que les prestations prévues au bénéfice de ses enfants seront versées entre les mains de la personne qui en a la garde.

Les dispositions du présent article ne sont pas applicables aux prestations prévues par les régimes visés aux 2°, 3° et 5° de l'article 7.

.../...

Article 40 (article 14 de l'avant-projet, partim).

Le Roi peut modifier les dispositions d'autres lois afin de mettre celles-ci en concordance avec les dispositions de la présente loi.

CHAPITRE VIII. DISPOSITIONS MODIFICATIVES.

Article 41 (article 7 de l'avant-projet).

A l'article 19, alinéa 1er, de la loi du 16 décembre 1851 sur les privilèges et hypothèques, formant le titre XVIII du livre III du Code civil, la disposition du 4) quinquies qui provient de l'article 12bis, § 2, de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, modifié par les lois des 14 juillet 1961 et 13 juin 1966, et qui a été modifiée par l'article 58 de la loi du 24 décembre 1963 est remplacée par la disposition suivante :

"4° quinquies : les cotisations dues à l'Office national de sécurité sociale et celles dont il assure la perception, pendant trois ans à compter de la date d'exigibilité des cotisations ou de la date de la notification prévue à l'article 23 de la loi portant révision des dispositions relatives à la sécurité sociale des travailleurs, introduites par l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, ainsi que les cotisations dues au Fonds des maladies professionnelles.

Le délai de trois ans est suspendu par la mort du débiteur, le dessaisissement et la saisie intégrale ou partielle de ses biens".

Article 42 (article 9 de l'avant-projet , partim).

L'article 10 de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs est complété par la disposition suivante :

.../...

"Est puni d'une amende de un franc à vingt-cinq francs et d'un emprisonnement de un jour à sept jours ou d'une de ces peines seulement, l'employeur ou son préposé qui ne remplit pas les obligations imposées par le présent article. Les dispositions des articles 34 et 37 de la loi portant révision des dispositions relatives à la sécurité sociale des travailleurs, introduites par l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, sont applicables dans ce cas".

Article 43 (article ler de l'avant-projet, partim).

L'article ler de l'arrêté-loi du 10 janvier 1945 concernant la sécurité sociale des ouvriers mineurs et assimilés, modifié par les lois des 27 mars 1951, 14 juillet 1951 et 28 avril 1958, est complété par la disposition suivante :

"Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres et après avis du Conseil national du travail charger l'Office national de sécurité sociale de procéder à la perception et au recouvrement des cotisations, majorations de cotisation et intérêts de retard, prévus par le présent arrêté-loi. Lorsqu'il fait usage de cette faculté, le Roi détermine les conditions techniques et administratives dans lesquelles l'Office national de sécurité sociale accomplit la mission qui lui est ainsi confiée; ces conditions peuvent déroger aux dispositions du présent arrêté-loi, sauf en ce qui concerne les taux et la base de calcul des cotisations".

Article 44 (article ler de l'avant-projet, partim).

L'article ler de l'arrêté-loi du 7 février 1945 concernant la sécurité sociale des marins de la marine

.../...

marchande, modifié par les lois des 27 mars 1951, 11 juillet 1956 et 25 février 1964 , est complété par la disposition suivante :

" ...(texte identique à celui de l'article 43 ci-dessus) ... ".

CHAPITRE IX. DISPOSITIONS ABROGATOIRE ET FINALE.

Article 45 (article 15 de l'avant-projet).

Sont abrogés :

1° l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, modifié par l'arrêté-loi du 6 septembre 1946, les lois des 27 mars 1951, 14 juillet 1951, 14 juillet 1955, 12 juillet 1957, 22 février 1960, 14 février 1961, 14 juillet 1961, 8 mars 1962, 3 avril 1962, 25 juillet 1962, 25 avril 1963, 9 août 1963, 9 mars 1964, 28 mars 1964, 8 avril 1965, 15 avril 1965, 13 juin 1966 et 11 janvier 1967 et les arrêtés royaux des 16 février 1952, 13 avril 1960, 23 mars 1961, 24 juin 1964, 9 juillet 1964, 17 février 1965 et 31 décembre 1965, à l'exception des articles 7 et 10:

2° l'article 12 des lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés,coordonnées le 9 mars 1951, modifié par les lois des 28 mars 1964 et 13 juin 1966;

3° l'article 25, §§ 1er et 2, de la loi du 28 mars 1964 intégrant l'allocation complémentaire de vacances dans le régime des vacances annuelles des travailleurs, modifié par la loi du 13 juin 1966.

.../...

Article 46 (article 16 de l'avant-projet).

La présente loi entre en vigueur le premier jour du trimestre qui suit celui au cours duquel elle a été publiée au Moniteur belge.

---

e kamer was samengesteld uit

e Heren : F. LEPAGE, voorzitter van de Raad van State,
ssieurs : président du Conseil d'Etat,

H. BUCH, staatsraden,
Ch. SMOLDERS, conseillers d'Etat,

J. DE MEYER, bijzitters van de afdeling wetgeving,
W. VEROUGSTRAETE, assesseurs de la section de législation,

M. JACQUEMIJN, adjunct-griffier, griffier.
greffier adjoint, greffier.

De overeenstemming tussen de ederlandse en de Franse tekst erd nagezien onder toezicht van e H. F. LEPAGE.
Het verslag werd uitgebracht oor de H. O. DE LEYE, substituut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) M. JACQUEMIJN.

La chambre était composée de

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. F. LEPAGE.
Le rapport a été présenté par M. O. DE LEYE, substitut.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F. LEPAGE.